Bakarska ZVONA

MJESEČNIK ZA KRŠĆANSKU KULTURU

RIJEKA · SRPANJ / KOLOVOZ 2014. · BROJ 6/473 · GOD. LII · CIJENA 7 KN

Proslava sv. Vida

- *U procesiji koja je krenula iz katedrale sv. Vida, Korzom do Trga Riječke rezolucije gdje je slavljena misa, prvi puta nošene su relikvije i reljefni kip sv. Vida koji se čuvaju u riječkoj prvostolnici.*
- *Na jutarnjoj misi u katedrali svečano su uvedeni u službu trojica novih kanonika prvostolnog kaptola, a desetero vjernika dobilo je Medalju zahvalnosti sv. Vida za posebne zasluge u crkvenom životu u Riječkoj nadbiskupiji.*

Proslava sv. Vida

Institucije moraju poštivati ono što želi obitelj

U procesiji koja je krenula iz katedrale sv. Vida, Korzom do Trga Riječke rezolucije gdje je slavljena misa, prvi puta nošene su relikvije i reljefni kip sv. Vida koji se čuvaju u riječkoj prvostolnici.

Stotine vjernika sudjelovalo je u nedjelju, 15. lipnja na proslavi blagdana zaštitnika Riječke nadbiskupije i grada Rijeke, sv. Vida. U procesiji koja je krenula iz katedrale sv. Vida, Korzom do Trga Riječke rezolucije gdje je slavljena misa, prvi puta nošene su relikvije i reljefni kip sv. Vida koji se čuvaju u riječkoj prvostolnici.

Svečano misno slavlje predvodio je bjelovarsko-križevački biskup Vjekoslav Huzjak u zajedništvu s krčkim biskupom Valterom Županom, porečko-pulskim biskupom u miru Ivanom Milovanom, predstojnikom Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata za liturgijsku glazbu, umjetnost i arhitekturu mons. Chistopherom Zielinskim, izaslanikom zadarskog nadbiskupa Želimira Puljića, don Dario Tičićem i svećenicima Riječke nadbiskupije. Okupljene je, ispred riječkog nadbiskupa Ivana Devčića, pozdravio generalni vikar mons. Emil Svažić poručivši da po uzoru sv. Vida i u Godini obitelji, riječke obitelji žive geslo Godine i da budu put Crkve i naroda.

„Zagledani danas u lik sv. Vida slušali smo riječ Božju koja se govori nama. Riječ koja ima snagu života i nije rečena samo da bismo ju čuli i prošli mimo nje, nego traži naše uši i naša srca.“, rekao je biskup Huzjak na početku misnoga slavlja. Ne bojte se kaže Isus svojim apostolima jer je znao što će doživjeti svjedočeći za njega. Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, nego onoga tko može i dušu i tijelo uništiti u paklu, poručio je dodajući da je i sv. Pavao bio svjestan da naviještajući Krista izaziva one koji ne žele Krista u svome životu. „To bi značilo da moraju promijeniti svoj način života. Oni koji kažu da su Kristovi, a žive kao da Boga nema, nisu Kristovi.“

Sv. Vid primjer je kako prihvatiti Krista i svjedočiti ga svojim životom. „Car Dioklecijan je mislio da može ukloniti Krista iz života i srca ljudi jer je bio car i imao je političku moć. Nije razumio da je Bog veći od svih ljudskih mogućnosti i svih ljudskih sila. Bog se na neki način ‘ruga’ ljudskoj sili jer slabe osposobljava

ZVONA
MJESEČNIK ZA KRŠĆANSKU KULTURU

Izdavač: RIJEČKA NADBISKUPIJA I GOSPIĆKO SENJSKA BISKUPIJA; **Uređuje:** Helena Anušić; **Tehnička priprema:** Danijel Delonga; **Grafička priprema:** Alen Čar - Slim; **Tisak:** TISKARA ŠULJIĆ; **Uprava:** Ul. Ivana Pavla II. br. 1, 51000 Rijeka; **tel:** 385 51 581 200; **Uredništvo: tel:** 385 51 651 006, fax: 581 221; **e-mail:** mjesecnik-zvona@ri.t-com.hr; **Žiro račun:** Nadbiskupija riječka mjesečnik Zvona, ERSTE BANKA, 2402006-1100122753; **Broj računa za uplate iz inozemstva**: ERSTE & STEIERMAERKISCHE BANK IBAN: HR 4124020061100122753; **Cijena:** 7 kn; **Godišnja pretplata:** 100 kn; **Naslovnica:** Sv. Vid

Zaključujući propovijed biskup Huzjak upozorio je na novi vid progonstva kršćana koje je danas sofisticirano i teži ka marginaliziranju i micanju Crkve iz društvenog života. „Primjer su nedavne poplave kada mediji nisu nigdje spominjali koliko su Caritas, biskupije i župe neposredno pomagale unesrećenima. Ali ne trebamo se bojati jer Krista nam kaže 'Ne bojte se, ja sam s vama!'„

da budu svjedoci do mučeništva pred onima koji sebe stavljaju iznad svih i svega." Sv. Vid je podnio mučeništva i progone da bi mogao živjeti sa svojim Bogom, rekao je biskup Huzjak. Svoju snagu crpio je iz riječi Božje i Euharistiji i njegov život je trajni poziv Božji svakome. Dodao je da Kristov poziv sv. Vidu na nasljedovanje nije bio na silu.

„Mi se danas u svijetu ponosimo velikim stupnjem demokracije. Demokracija bi trebala biti sloboda odlučivanja naroda. Trebala bi biti poštivanje svakog čovjeka i u toj demokraciji često se brkaju stvari. S jedne strane se brka sloboda i dostojanstvo čovjeka, a s druge miješaju se s njom razne devijacije koje se žele proglasiti slobodom ljudske osobe." U čovjekovom životu postoji istina koju je Krist objavio u punini. To je istina o čovjekovom životu u cijelosti i da u toj istini mi živimo, poručio je. „U toj istini čovjeku Bog nudi i daje sve ono što Bog jest, a s druge strane one stvari koje se često proglašavaju pravo i istina zapravo to nisu. Treba uvijek gledati čovjeka jer ga Bog tako gleda. Isus ne tjera nikoga na spasenje, nego spasenje nudi. To je sloboda - da u slobodi prihvatimo Krista kao put svoga života kao što je to učinio sv. Vid."

U toj slobodi moramo imati pravo tražiti da se poštuje naše opredjeljenje kao što mi poštujemo dostojanstvo i slobodu svakog čovjeka pa i onog koji se okrenuo od Boga i otišao u propast, istaknuo je bjelovarsko - križevački biskup. „Ako Bog poštuje slobodu i mi smo ju dužni poštovati. U toj slobodni dužni smo i obvezni reći istinu da se svatko može opredijeliti koju će istinu života živjeti. Mi danas imamo razne oblike odgoja, od obiteljskog do onoga u školi gdje se često govori je li to odgoj ili samo obrazovanje. Ljudi koji se time bave znaju da znanje nije samo obrazovanje nego svako znanje formira čovjeka i daje mu određeni profil. Obitelj je temeljna jedinica društva i Crkve i ima obvezu i poslanje odgajati mlade", poručio je.

Dodao je kako oni koji službeno i institucionalno imaju ulogu odgojitelja u društvu trebaju poštivati ono što obitelj želi i kako obitelj želi odgojiti svoju djecu. „Prava demokracija očituje se u tome da se ljudi poštuju i da institucije poštuju ono što njihovi građani 'žele'. Svi oni koji nemaju snage prihvatiti volju i odlučnost ljudi koje vode znači da nisu slobodni, nego žele nametnuti nešto što ljudi ne žele. Dakle, nisu slobodni nego u ideologiji žele formirati ili nametnuti nešto što nije u naravi onoga na što roditelji imaju pravo", rekao je biskup.

Po završetku misnoga slavlja novi članovi Zdruga katoličkih skauta Riječke nadbiskupije položilo je prisegu čime su dali obećanje vjernosti Bogu, Crkvi i Domovini. Također, prvi puta u procesiji i misi sudjelovali su pripadnici Bokeljske mornarice.

„Prava demokracija očituje se u tome da se ljudi poštuju i da institucije poštuju ono što njihovi građani 'žele'. Svi oni koji nemaju snage prihvatiti volju i odlučnost ljudi koje vode znači da nisu slobodni, nego žele nametnuti nešto što ljudi ne žele. Dakle, nisu slobodni nego u ideologiji žele formirati ili nametnuti nešto što nije u naravi onoga na što roditelji imaju pravo", rekao je biskup.

Sadržaj:

Proslava sv. Vida
Institucije moraju poštivati ono što želi obitelj 2-3
Priznanja vjernicima i trojica novih kanonika 4

Blagovjesnica
Kako se odmoriti 5

Godina obitelji 6

Vatikan
Molitveni susret za mir u Svetoj zemlji 7

Predstojnik Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata mons. Christopher Zielinski
Još uvijek moramo otkrivati tko je bio bl. Alojzije Stepinac 8

Akademsko katoličko društvo
„Jeronim" - dar Crkvi i svijetu 9

Caritas
Hospicij i palijativna skrb 10
Dvije stogodišnjakinje u župi Sv. Križa 11

Iz povijesne riznice
Zagubljena drevna župa u Malom Dolu 12-13

Priroda oko nas
Kako izbjeći ugriz poskoka? 13

Proslava sv. Vida u znaku Godine obitelji 14-15

Medicinski kutak
Kontrolirajte znojenje 16

Crkvena glazba
Moteti - mise - kantate 17

Obiteljski predah 18-19

Gospićko-senjska biskupija 20-21

Riječka nadbiskupija 22-26

Proslava kanonizacije i 11. obljetnice boravka u Rijeci sv. Ivana Pavla II. 27-28

Priznanja vjernicima i trojica novih kanonika

„U obitelji uvijek bi trebalo biti prisutno u različitosti jedinstvo, svaki član na neki način u svakom članu, kao što su u Presvetom Trojstvu Otac u Sinu i u Duhu Svetom i tako i Sin u Ocu i Duhu i Duh u Ocu i Sinu. U Sv. pismu se kaže da je čovjek stvoren na „sliku Božju“, a što to drugo znači nego da se u njegovom osobnom i zajedničkom životu treba zrcaliti jedinstvo i različitost osoba Presv. Trojstva?“, poručio je nadbiskup u propovijedi.

Trojica novih kanonika prvostolnog kaptola svečano su uvedeni u službu u riječkoj katedrali na misi svetkovine sv. Vida 15. lipnja, zaštitnika grada Rijeke i Riječke nadbiskupije. Mons. Sanjin Francetić, rektor sjemeništa Ivan Pavao II., imenovan je redovnim kanonikom, a mons. Petar Zeba i mons. Ivan Nikolić postali su začasni kanonici. Na misi koju je predvodio generalni vikar mons. mr. Emil Svažić, desetorica vjernika, sedmorica iz župa u 7 dekanata Riječke nadbiskupije te dvojica po izboru nadbiskupa Ivana Devčića i jedan na prijedlog Povjerenstva za laičke udruge, dobili su Medalju zahvalnosti sv. Vida za posebne zasluge u crkvenom životu u Riječkoj nadbiskupiji.

Generalni vikar pročitao je propovijed koju je napisao nadbiskup Devčić pripremajući se za proslavu zaštitnika nadbiskupije i koji zbog zdravstvenih razloga nije moga predvoditi euharistiju. Propovijed je nadbiskup posvetio nedjelji Presvetog Trojstva i sv. Vidu. Podsjetio je vjernike da je vjera u Presveto Trojstvo ono specifično za kršćansko vjerovanje. To je vjera u jednoga Boga u tri božanske osobe, Oca, Sina i Duha Svetog. Tu je vjeru objavio sam Otac prilikom Isusova krštenja, a kroz tisućljeća do nas danas prenosili su je kršćani.

„Dužni smo, dakle, braćo i sestre, ne samo osobno vjerovati u božansko Trojstvo, u Oca, Sina i Duha Svetoga, nego to i drugima naviještati i svjedočiti, kako bi mnogi istu vjeru prihvatili i po njoj živjeli. Zato smo danas posebno pozvani pitati se kako vjerujemo i svjedočimo, kakvi smo vjernici i svjedoci jednoga Boga u tri osobe. Koliko se npr. u našim kršćanskim obiteljima zrcali i živi zajedništvo i međusobna ljubav osoba Presvetog Trojstva, koja je otvorena svima. Koliko su naše kršćanske obitelji jedinstvo u različitosti i različitost u jedinstvu? Bez jedinstva, obitelj se raspada, ali isto tako ako se u njoj ne njeguje i ne priznaje različitost njezinih članova. To vrijedi i za svaku ljudsku zajednicu, manju i veću. Uvijek bi trebalo biti prisutno u različitosti jedinstvo, svaki član na neki način u svakom članu, kao što su u Presvetom Trojstvu Otac u Sinu i u Duhu Svetom i tako i Sin u Ocu i Duhu i Duh u Ocu i Sinu. U Sv. pismu se kaže da je čovjek stvoren na „sliku Božju“, a što to drugo znači nego da se u njegovom osobnom i zajedničkom životu treba zrcaliti jedinstvo i različitost osoba Presv. Trojstva?“, poručio je nadbiskup u propovijedi.

Među brojne svjedoke za trojstvenu vjeru, ubraja se i sv. Vid, koji je mučeničku smrt podnio još kao dječak. „Doista, on je bio, prema ljudskim kriterijima, „nedorastao dječak“, ali je svojom vjerničkom dosljednošću i hrabrošću, nadmašio mnoge koji se prema istim ljudskim kriterijima mogu smatrati odraslima. To znači da postoji i neka drukčija odraslost, odraslost koja nije samo naravna, nego i nadnaravna, jer je plod čovjekove suradnje s darovima Duha Svetoga. Sveci su i posebno mučenici bili u tom višem smislu odrasli i zreli, bez obzira na životnu dob.“ Nadbiskup je vjernike pozvao da u susretu sa svecima, posebno s mučenicima kakav je bio sv. Vid, njihova vjera bude doista stvarna i životna. „Važno je tako pitati se i ispitivati sami sebe, kako nam se ne bi dogodilo da nam u svijetu privida i glume, kakav je ovaj u kojem živimo, ne bi i vjera postala privid i gluma, a time i sam život. Neka nas zagovor sv. Vida i svih svetih mučenika sačuva od te opasnosti“, zaključio je nadbiskup u propovijedi koju je pročitao mons. Svažić.

Prvostolni kaptol s trojicom novih kanonika

Dobitnici Medalje sv. Vida

Ivano Quartino, dobrotvor Caritasa iz Sanrema i Milan Vukušić medalju su dobili po izboru nadbiskupa, Veronika Badurina Dudić, djelatnica Caritasa nadbiskupije medalju je dobila na prijedlog Povjerenstva za katoličke udruge, Kata Tomljanović iz župe sv. Luke evanđelista u Rijeci na prijedlog prvostolnog dekanata, Elmo Mrak iz župe sv. Antuna opata u Dragi na prijedlog trsatskog dekanata, Jure Sestrić iz župe sv. Jelene Križarice u Kastvu na prijedlog kastavskog dekanata, Emil Gec iz župe Presvetog Trojstva u Plešcima na prijedlog delničkog dekanata, Božidar Novaković iz župe sv. Dujma mučenika u Driveniku na prijedlog crikveničkog dekanata, Jelka Devčić iz župe sv. Marka evanđelista u Veprincu na prijedlog opatijskog dekanata i Radojka Brnelić iz župe sv. Mihovila arkanđela u Jelenju na prijedlog bakarskog dekanata.

Kako se odmoriti

Ima li nezasluženih odmora? Trebaju li majke odmor? Ili domaćice? Kada se odmaraju seljaci, ribari? Ili oni koji su bolesni? Ima li odmor samo veze s radnim odnosom? Tko određuje mjeru kada je neki godišnji zaslužen? Može li odmor umoriti? Kako se zaista odmoriti?

Piše: Vesna Drmić

„Dođite k meni svi koji ste umorni i opterećeni i ja ću vas odmoriti.“ Mt 11,28

Najčešća riječ koju ovih dana čujem u sebi i kod drugih je: umorna sam. Završava školska godina, završava pastoralna godina. Oni koji imaju sreću da su zaposleni, govore: “Jedva čekam na godišnji odmor.” Oni koji nisu zaposleni, umorili su se traženja posla i znaju da se mogućnost rada preselila u turistička mjesta. Zanimljiv je sklop riječi “zasluženi odmor”.

Ima li nezasluženih odmora? Trebaju li majke odmor? Ili domaćice? Kada se odmaraju seljaci, ribari? Ili oni koji su bolesni? Ima li odmor samo veze s radnim odnosom? Tko određuje mjeru kada je neki godišnji zaslužen? Može li odmor umoriti? Kako se zaista odmoriti?

Pokušavam se sjetiti koji je odmor u mom životu bio zaista odmor. Dok je čovjek mlad, brzo se obnavlja snaga, ali nemam u sjećanju odmora koji bih željela ponoviti. Mladost je često opterećena pitanjem što će biti sutra, pa zaboravi vidjeti ljepotu današnjeg dana, udahnuti sadašnji trenutak i biti sretan - sada.

Pokušavam se sjetiti koji je odmor u mom životu bio zaista odmor. Dok je čovjek mlad, brzo se obnavlja snaga, ali nemam u sjećanju odmora koji bih željela ponoviti. Mladost je često opterećena pitanjem što će biti sutra, pa zaboravi vidjeti ljepotu današnjeg dana, udahnuti sadašnji trenutak i biti sretan - sada.

Ipak, ne tako davno, prije nešto više od deset godina, provela sam dva prekrasna ljetna mjeseca igrajući s Učiteljem svakodnevnu igru pod nazivom: Kako ćeš me danas iznenaditi. Neke su tamne sjene htjele sustići moju obitelj. Udružile su se neimaština i beskućništvo i čvrsto stale stezati obruč oko nas. Istom su ljudi kretali na godišnji, tek je počela sezona kupanja. Mi smo pokušavali od života izvući najbolje što se dalo. Nije bilo baš nikakve šanse za odmor. A bili smo itekako umorni i opterećeni, da!

To sam ljeto naučila živjeti danas. Danas nam treba kruha, Isuse! I kruha je bilo. Danas nam treba jogurt, Isuse! I bio je jogurt. Usprkos neimanju, Isus je na čudesne načine rješavao dan. Ushitio me! Svako sam jutro s praznim novčanikom u ruci kretala u grad i pozdravila mog Spasitelja: “Dobro Ti jutro! Baš se radujem otkriti kako ćeš nam danas trpezu prostrijeti, kako ćeš nas danas iznenaditi?” I igra bi započela. Svaki dan nova, razdraganija, maštovitija. Na sto mogućih načina potrebno je dolazilo.

Najveći dar toga ljeta i danas zasuzi moje oči. Preselili smo se iz podstanarstva u nešto malo zidanog prostora koji je danas-sutra trebao biti kuća. Odlučni “kampirati” na svojem. Pa ljudi tako žive na godišnjem! Dobri ljudi pomogli su nam oplemeniti prostor najnužnijim. Zlatne ruke mog supruga činile su čuda. Čuvali smo kruha za djecu. Nek se oni najedu. Svaku večer kruh bi bio cijel! Djeca su čuvala za nas.

Koliko sebedarja! Nismo mogli na godišnji. Jedva se našlo za kruh. Ali i svaku je večer naš Učitelj prostirao svoju trpezu i davao sebe za hranu. I to kao na svadbi! S pjesmom i gitarom novoobraćenika, crkva je orila svaku večer. Kao nedjeljom, kao na duhovnoj obnovi! I tako cijelo ljeto.

To je bio odmor za pamćenje i svjedočenje. Od tog ljeta u mom je srcu rođeno povjerenje, sigurnost, pripadnost... Znam čija sam, kome pripadam i tko je Izvor moje snage. Znam gdje je Izvor koji se hoće iz mene prelijevati.

I znam gdje ću se zaista odmoriti.

Isuse, zoveš nas da se u tebi i s tobom odmorimo. Samo je u tebi mir, samo je u tebi odmor duše i tijela. Ne može nam odmor donijeti ljetna gužva, kafići, preglasna glazba... Odmori nas Isuse da bismo bili sposobni otvoriti se ljudima oko sebe i da se ne umorimo čineći dobro pa i ako se razočaramo zbog nerazumijevanja i neprihvaćanja drugih ljudi. Odmoreni u tebi bit ćemo dar drugima.

(pater Zvjezdan Linić)

Godina obitelji 2014./2015.

Važno je u našim pastoralnim pothvatima širiti učenje Crkve vezano uz obitelj, te produbljivati stavove vezane za obitelj i odgovorno roditeljstvo, kao i pratiti sve što će se reći na Izvanrednoj biskupskoj sinodi o obitelji, koja će se ove jeseni održati u Rimu.

Piše: Marijan Benković

Nadbiskup u svojoj poruci za blagdan Svetoga Vida pod nazivom Obitelj put Crkve i naroda, koja nam je ujedno i pastoralni poticaj za Godinu obitelji, ističe da je Godina obitelji ujedno i priprema za Drugi nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji 15. travnja 2015. na Trsatu, te poticaj za „promišljanje i moguće aktualiziranje poruke koje nam je Ivan Pavao II. s naše Delte na Duhove 2003. uputio."

Nadbiskup nam, nadalje u svojoj poruci ističe potrebu razmatranja poruka koje nam je Benedikt XVI. uputio u lipnju 2011. u Zagrebu na Hipodromu, povodom Prvog nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji. Razna župna, dekanatska i/ili nadbiskupijska okupljanja trebaju imati svoje uporište upravo u porukama dvojica Papa koje su nam uputili povodom svojih apostolskih posjeta našoj zemlji, kao i u drugim važnim dokumentima crkvenog Učiteljstva o braku i obitelji, primjerice Familiaris consortio, „Gaudium et spes" (br. 47-52), Humanae vitae i drugih, o vrijednosti obitelji prema nauku Katoličke crkve. Važno je u našim pastoralnim pothvatima širiti učenje Crkve vezano uz obitelj, te produbljivati stavove vezane za obitelj i odgovorno roditeljstvo, kao i „pratiti sve što će se reći na Izvanrednoj biskupskoj sinodi o obitelji, koja će se ove jeseni održati u Rimu."

Mlade obitelji okupljene u projektu Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije

Da bi se poticaji mogli i ostvariti potrebno je na vrijeme (is) planirati novu pastoralnu godinu 2014./2015. posvećenu pastoralu braka i obitelji na svim trima razinama - župnoj, dekanatskoj i nadbiskupijskoj. Nadbiskupijski pastoralni kalendar (NPK) izlazi u prvoj polovici srpnja, a svaka župa ga dobije prije godišnjih odmora. U drugoj polovici kolovoza i /ili početkom rujna svaka župa (župnik i župno pastoralno vijeće) treba razmotriti NPK te, na temelju njega, planirati svoj Župni pastoralni kalendar (ŽPK). Svaka župa je slobodna imati i svoje specifičnosti i kreativne ideje gledom na svoj ŽPK.

Prvi pastoralni pothvat bio je otvorenje Godine obitelji 14. lipnja 2014. na nadbiskupijskoj razini u katedrali uoči blagdana svetog Vida. Slijedi otvorenje Godine obitelji na župnoj razini na početku pastoralne godine 2014./2015. Važni su i sastanci župnih pastoralnih vijeća i predstavljanje Nadbiskupijskog pastoralnog kalendara za novu pastoralnu godinu 2014./2015. krajem kolovoza i/ili početkom rujna, te izrada Župnog pastoralnog kalendara usklađenog sa Nadbiskupijskim pastoralnim kalendarom. Svaka župa trebala bi pismeno dostaviti e-poštom ili poštom na adresu Pastoralnog ureda do kraja rujna ili početka listopada 2014. sažetak pastoralno-katehetskih inicijativa u župi povodom Godine obitelji, budući da je to tražio sam Nadbiskup na zadnjoj proljetnoj svećeničkoj skupštini u Lovranu.

U župnom pastoralu valja staviti naglasak na ulogu i važnost kateheze obitelji i kateheze u obitelji, kao i na suradnju s nadbiskupijskim Uredom za obitelj gledom na moguće daljnje inicijative pastorala obitelji. Župnici i suradnici bi trebali uložiti dodatne napore gledom na osnivanje obiteljskih zajednica u župi, kao i na jaču suradnju u pastoralu i katehezi obitelji. Ne stoje prigovori od strane župnika da provođenje pastoralnih inicijativa nije moguće zbog nedostatka suradnika, budući da na Metropolitanskom pastoralnom institutu postoji formacija župnih obiteljskih animatora. Koliko su naše župe poslale svoje suradnike na formaciju? A u mnogim župama nema sustavnog katehetskog rada, što su potvrdila razna istraživanja i ankete.

Važno je staviti naglasak u Godini obitelji na proučavanje poruka dvojice papa, Ivana Pavla II. i Benedikta XVI. povodom njihovih posjeta Rijeci i Zagrebu, kao i na proučavanje dokumenata crkvenog Učiteljstva na temu braka i obitelji, posebice dokumenata Familiaris consortio Ivana Pavla II., Gaudium et spes, br. 47 – 52, Humanae vitae i drugih. U župnom pastoralu ne mogu se zanemariti i/ili mimoići rastavljeni i ponovno civilno vjenčani. Važan je i sustavan mjesečni katehetski rad s roditeljima katehizanata, posebice s roditeljima prvopričesnika i krizmanika, te uključivanje roditelja u život i djelovanje župne zajednice, kao i razni susreti/tribine/okupljanja posvećeni dozivanju svijesti važnosti uloge i poslanja obitelji u Crkvi i društvu. Važno je i iskoristiti medije (župni listić, župna web stranica, društvene mreže, župna panel ploča, lokalna radio postaja...) za dozivanje u svijest važnost i ulogu kršćanske obitelji za Crkvu i društvo, posebice u sadašnjem aktualnom trenutku. Ostvarivanje plana i programa Godine obitelji događa se na nadbiskupijskoj, dekanatskoj i župnoj razini.

Na kraju pastoralne godine svaka razina bi trebala dati svoj kritički osvrt na učinjeno, kako bi se vidjelo što je bilo dobro, a što treba popraviti i poboljšati. Konstruktivna kritika i autokritika neizostavni su dio svakog daljnjeg pastoralnog poboljšanja i djelovanja. Godina obitelji izvrsna je prilika da poboljšamo svoje pastoralno djelovanje - na korist Crkvi i društvu.

U župnom pastoralu valja staviti naglasak na ulogu i važnost kateheze obitelji i kateheze u obitelji, kao i na suradnju s nadbiskupijskim Uredom za obitelj gledom na moguće daljnje inicijative pastorala obitelji.

Molitveni susret za mir u Svetoj zemlji

Sveti Otac pozvao je u Vatikan izraelskog i palestinskog predsjednika Šimona Peresa i Mahmouda Abbasa

Molitveni susret za mir u Svetoj zemlji okupio je 8. lipnja u Vatikanskim vrtovima na poticaj pape Franje izraelskoga predsjednika Šimona Peresa i palestinskog predsjednika Mahmouda Abbasa, a nazočili su mu i carigradski patrijarh Bartolomej I. i kustos Svete zemlje o. Pierbattista Pizzaballa te brojni vjerski službenici triju religija. U sjeni bazilike Sv. Petra molili su Židovi, kršćani i muslimani jedni nakon drugih i odvojeno, ali svjesni da su "sinovi Abrahamovi" i time braća, kako je to istaknuo papa Franjo.

Papa Franjo pozvao je obje strane na hrabrost da nastave pregovore istaknuvši da "spirala mržnje i nasilja" mora biti prekinuta. Za postizanje mira potrebno je više hrabrosti nego za ratne sukobe, rekao je Papa, koji je podsjetio da taj susret molitvom za mir u Svetoj zemlji, na Bliskome istoku i u cijelome svijetu prate bezbrojni ljudi diljem svijeta iz različitih kultura, naroda, jezika i vjera. "Potrebna je hrabrost reći da susretu a ne sukobu; da dijalogu i ne nasilju; da pregovorima i ne mržnji; da poštovanju dogovora i ne provokacijama, da iskrenosti i ne dvoličnosti", upozorio je Papa, izrazivši nadu da je taj susret u Vatikanskim vrtovima početak novoga puta za kojim obje strane teže. Papa je podsjetio i na stradanja nevinih u sukobima, posebno djece žrtava rata i nasilja, te u molitvi zavapio "Nikada više rata", povjerivši mir u Svetoj zemlji zagovoru Blažene Djevice, kćeri Svete zemlje i našoj majci. Svoj kratki govor Papa je završio s uzvikom mir - na hebrejskom, talijanskom i arapskom jeziku.

Izraelski predsjednik u svome je govoru pozvao Izraelce i Palestince na kompromis i žrtve za mir. "Moramo zaustaviti patnje, nasilje i sukobe. Svi trebamo mir", rekao je Peres, istaknuvši da obje strane moraju biti partneri u postizanju mira koji mora biti mir između jednakih. Takav mir ne dolazi sam po sebi, nego zahtijeva pokretanje svih snaga i traži žrtve i kompromise. Peres je pohvalio Papin posjet Svetoj zemlji, rekavši da se papa Franjo pokazao kao "graditelj mostova bratstva i mira". Palestinski predsjednik uime muslimana i kršćana zamolio je od Boga pravedan mir između Izraelaca i Palestinaca. Molio je za budućnost, slobodu i poštovanje ljudskih prava u suverenoj i nezavisnoj palestinskoj državi, rekavši kako im je cilj mir i pomirenje. "Želimo mir za nas i za naše susjede", rekao je Abbas, istaknuvši da Jeruzalem mora biti za Židove, kršćane i muslimane kao i za sve druge posjetitelje sigurno mjesto za molitvu i bogoslužje. Na kraju govora zahvalio je papi Franji za poticaj na molitveni susret.

U molitvenom dijelu, molili su Židovi, kršćani i muslimani jedni nakon drugih za mir i tražili od Boga oproštenje za pogreške i grijehe, a između molitvi svirala je meditativna klasična glazba. Nakon molitve i govora dvojica su predsjednika, zajedno s Papom i ekumenskim patrijarhom simbolično posadila drvo mira. Zatim su se uputili u Akademiju gdje je nastavljen njihov susret bez nazočnosti javnosti. Prije molitvenog susreta u Domu Sv. Marte Papa se kratko susreo s dvojicom predsjednika.

Obraćanje pape Franje

Zahvaljujem vam iz dubine srca što ste prihvatili moj poziv da dođete ovdje zajedno se moliti Bogu za dar mira. Nadam se da će ovaj susret biti put ka traženju onoga što nas ujedinjuje, kako bi se nadišlo ono što nas dijeli. I zahvaljujem Vašoj Svetosti, časnom bratu Bartolomeju, što mi se pridružio u dočeku uvaženih gostiju. Vaše je sudjelovanje veliki dar, dragocjena potpora i svjedočanstvo hoda kojeg kao kršćani činimo prema punom jedinstvu.

Vaša prisutnost, gospodo Predsjednici, je veliki znak bratstva kojeg pružate kao Abrahamova djeca. To je ujedno konkretni izraz vjere u Boga, Gospodara povijesti, koji danas na nas gleda kao na braću i koji nas voditi želi svojim putovima.

Ovaj naš molitveni susret za mir u Svetoj zemlji, na Bliskom istoku i u čitavom svijetu svojom molitvom prate mnoge osobe, koje pripadaju različitim kulturama, zemljama, jezicima i religijama: one su molile za ovaj susret i sada su s nama sjedinjene u samoj molitvi. To je susret koji odgovara žarkoj želji onih koji čeznu za mirom i sanjaju svijet gdje će muškarci i žene moći živjeti kao braća, a ne kao protivnici ili neprijatelji.

Gospodo Predsjednici, svijet je naslijeđe koje smo primili od naših pređa, ali je također posudba od naše djece: djece koja su umorna i iscrpljena sukobima i žude za tim da svane zora mira; djece koja traže da se sruše zidovi neprijateljstva i da se krene putom dijaloga i mira kako bi ljubav i prijateljstvo pobijedili.

Mnogo je, i previše, te djece palo kao nevine žrtve rata i nasilja, biljke istrgnute u svom punom cvatu. Naša je dužnost zajamčiti da njihova žrtva ne bude uzaludna. Neka nam sjećanje na njih ulije hrabrost mira, snagu ustrajnosti u dijalogu po svaku cijenu, strpljivost da tkamo, iz dana u dan, sve čvršće tkanje mirnog suživota uz puno uzajamno poštivanje, za Božju slavu i dobro sviju.

Za uspostavu mira potrebna je mnogo veća hrabrost no za vođenje rata. To zahtijeva hrabrost reći "da" susretu a "ne" sukobu; "da" dijalogu i "ne" nasilju; "da" pregovorima i "ne" neprijateljstvima; "da" poštivanju dogovorâ i "ne" provokacijama, "da" iskrenosti i "ne" dvoličnosti. Za sve je to potrebna hrabrost, snaga duha i ustrajnost.

Povijest nas uči da naše snage nisu dovoljne. Više smo puta bili nadomak miru, ali ga je zli, raznim sredstvima, uspio spriječiti njegovu uspostavu. Zato smo ovdje, jer znamo i vjerujemo da trebamo Božju pomoć. Ne odričemo se svojih odgovornosti, ali zazivamo Boga kao čin najveće odgovornosti, pred vlastitim savjestima i pred našim narodima. Čuli smo jedan poziv i moramo na nj odgovoriti: poziv da skršimo spiralu mržnje i nasilja, da je razbijemo samo jednom riječju: riječju "brat". Ali da bismo izgovorili tu riječ moramo dići svoj pogled k nebu i priznati jedni druge djecom jednoga Oca. Njemu, u Duhu Isusa Krista, se obraćamo moleći zagovor Djevice Marije, kćeri Svete zemlje i Majke naše.

Još uvijek moramo otkrivati tko je bio bl. Alojzije Stepinac

Riječku nadbiskupiju u lipnju je, na poziv riječkog nadbiskupa Ivana Devčića, posjetio predstojnik Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata za liturgijsku glazbu, umjetnost i arhitekturu mons. Christopher Zielinski.

Gost iz Vatikana, mons. Christopher Zielinski, sudjelovao je na središnjem euharistijskom slavlju u povodu proslave sv. Vida te izrazio zadovoljstvo velikim brojem vjernika koji su se okupili na Trgu riječke rezolucije. „Prekrasno je vidjeti kako liturgija ima i popularnu dimenziju. Prilika je to da se na zajedničkom misnom slavlju okupi puno ljudi, među njima i oni koji ne dolaze redovno na mise. Na ovaj slavljenički trenutak okupio nas je Isus."

Očuvanje identiteta u iseljeništvu

Za razliku od Hrvatske, masovne proslave blagdana na otvorenom u SAD-u rezervirane su uz blagdan sv. Patrika koji se slavi 17. ožujka, rekao je mons. Zielinski. „Veliki broj Iraca živi u SAD-u i organizirane su povorke uz neizostavne nacionalne i simbole sv. Patrika. Element popularnosti ovog sveca važan je čimbenik za masovnost proslave." U nastavku je dodao kako se u toj masovnosti ne smije zaboraviti opasnost od skretanja pozornost s bitnog u proslavi. „Događa se da u tim masovnim okupljanjima mnogi ne vide oltar, ne vide svećenika i gubi se misterij, a time osobni susret s Bogom može biti uništen."

Govoreći o utjecaju katoličkih misija i nacionalnih crkava u SAD-u u službi očuvanja identiteta naroda, mons. Zielinski je poručio kako je uloga Crkve od neizmjerne važnosti za mnoge Europljane. „Mnogi od njih ne govore engleski jezik i okupljaju se u nacionalnim crkvama poput poljskih, hrvatski, srpskih pravoslavnih, talijanskih. Nerijetko ćete u pojedinim gradovima susresti 'Italiju u malom', 'malu Kinu' itd." Ukazao je na nužnost da se navedena zajednice otvore društvu, kao i da njihova djeca izađu iz tih 'geta' i upoznaju druge nacije.

Moramo upoznati druge

„Mislim da će u ovom tisućljeću od presudne važnosti biti kako druge upoznajemo i kako na druge gledamo. U našem odnosu prema okolini oko sebe vidim tri stajališta: prvi je vrlo negativan i riječ je o alternativi konflikta, sukoba i rata. Suprotstavljamo se jedni drugima kao neprijatelji, želimo kontrolirati jedni druge i ne želimo susjede." U nastavku upozorava da i druga alternativa ide u negativnom pravcu, u pravcu straha i podizanja zidova i granica među ljudima. „Stavljamo rešetke na prozore i vrata. Okolinu gledamo kao organizirane sile , viruse i bakterije koje nas mogu zaraziti i razboljeti naš identitet", upozorio je. Kao jedini pravi put vidi treću alternativu koja je usmjerena prema međusobnoj komunikaciji i otkrivanju bogatstva u različitosti.

Granice postoje jer smo ih mi kreirali i za to je kriv i strah od nepoznatog. „Na primjer, kad razgovaram s nekim koga volim i s kime sam dobar, mogu razgovarati tiho i mirno. Gledam tu osobu u oči. Međutim, ako razgovaram s nekim tko mi je neprijatelj, tada nam je glas povišen i držimo distancu. Zbog te distance drugi su nam udaljeni na svim nivoima i nismo u mogućnosti vidjeti ljude oko sebe." Tada dolazimo do 'začaranog kruga' jer ako osobu ne vidimo, kako ju možemo upoznati, a ako ju ne upoznam, kako tu osobu možemo poštovati, upozorava mons. Zielinski. Dodaje kako je tu zadatak djeci govoriti o važnosti sagledavanja svijeta iz više kutova i nužnosti da čujemo što drugi govore.

Očuvanje tradicije

Kao predstojnik Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata za liturgijsku glazbu, umjetnost i arhitekturu mons. Zielinski ističe nužnost očuvanja tradicionalne glazbe u liturgiji. „Tradicionalna glazba pruža nam mogućnost da se na različite načine izrazimo i slavimo Euharistiju i umjetnosti mora biti dopušteno da se izrazi. Svjetska glazba u službi evangelizacije je dobrodošla ako je u službi Isusa Krista, ali moramo čuvati i tradiciju poput npr. gregorijanskih napjeva", poručio je.

Govoreći o krizi duhovnih zvanja izrazio je zabrinutost da je zastupljena u cijelome svijetu. „Moramo moliti za duhovna zvanja, a oni koji su primili taj veliki dar moraju biti sposobni taj dar opravdati i biti dobar primjer društvu i Crkvi. U tome im mora pomoći i naša molitva."

Alojzije Stepinac

Na osobit način govorio je o bl. Alojziju Stepincu kao osobi koja bi trebala zauzeti značajniji položaj u životu hrvatskog naroda. „Njegova odgovornost za povijest je proročka i budućnost Hrvatska može se razumjeti samo ukoliko se razumije Stepinčev odgovor na tadašnji povijesni trenutak. Mislim da još uvijek moramo otkrivati tko je bio bl. Alojzije Stepinac.", poručio je predstojnik Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata za liturgijsku glazbu, umjetnost i arhitekturu mons. Christopher Zielinski.

Helena Anušić

Godina obitelji

Riječka nadbiskupija prvim Nadbiskupijskim susretom obitelji otvorila je Godinu obitelji zbog brige za obitelj koja je sve više zanemarena i zbog toga u krizi. Mons. Zielinski smatra da su obitelji na Zapadu izgubile nadu u opstojnost obitelji i zbog toga je sve manje djece i brakova. „To su znakovi depresije i straha, jer još jedno dijete donosi ekonomski strah. Ljudi su uplašeni od sutrašnjice, ali na dnu tog straha je potreba za dubokom duhovnom obnovom." Strah dolazi od nedostatka vjere, poručuje i dodaje kako je za novo tisućljeće potrebno da kršćani postanu ljudi molitve otvoreni kontemplativnoj dimenziji. „Ako se to ne dogodi tada ćemo sa strahom nastaviti u duhovnom životu."

Akademsko katoličko društvo „Jeronim“

Dar Crkvi i svijetu

AKD je plodno tlo za sve one koji u svakodnevnom životu, uz posao koji obavljaju, žele biti aktivni sudionici poslanja i jedne mjesne Crkve, konkretno Riječke nadbiskupije.

U ožujku 1997. godine, nakon godine dana pripreme, u Velikoj dvorani Teologije u Rijeci, osnovan je AKD „Jeronim“, prvo takvo društvo u Hrvatskoj. Članovi Društva bili su uglavnom studenti teologije i diplomirani teolozi laici, a i drugi akademski obrazovani građani svih profila. Prvi predsjednik je bio Tomislav Tomasić a u predsjedništvu su bili Ines Turković, Arsen Badurina, Nataša Rončević, Loreta Rabar, Duje Vukas i Miroslav Radić. Uz redovita 72 člana bilo je i desetak potpornih članova te počasni članovi Anton Tamarut, Josip Bozanić, Ivan Milovan, Heinz Josef Nuchel. Duhovnik Društva je u početku bio vlč. Tomislav Rogić a nakon njega vlč. Richard Pavlić.

U prvom, Biltenu, glasilu „Jeonima“, Tomislav Tomasić piše: „AKD Jeronim započinje svoje djelovanje u vremenu rascjepa između Evanđelja i kulture, što upućuje na potrebu evangelizacije same kulture u duhu II. vatikanskog koncila. U tom i takvom svijetu želimo biti Kristovi svjedoci, ne kao ljudi koji će se pokazivati kao nosioci riječi jedne institucije, već kao slobodni ljudi koji žele svjedočiti svoju vjeru. AKDJ uključuje tri osnovna pravca svoga djelovanja koji djeluju neodijeljeno: katehetsko-odgojni, socijalni i medijski“.

Slično nastavlja Arsen Badurina: „Mi smo mladi ljudi, intelektualci proizišli mahom s teološkog učilišta u Rijeci, koji traže svoju afirmaciju, kako unutar društva tako i unutar Crkve, smatrajući pri tom da imamo što reći i dati istima. Zadatak koji smo si postavili nije jednostavan, štoviše predstavlja izazov. Možda nadilazi naše trenutne snage i mogućnosti, no znamo da na tom putu nismo sami - tim više što nam je tu zadaću zadao sam naš Gospodin“.

O poslanju i služenju laika između ostalog Ines Turković piše: „ Koncil ujedno daje i načela za takav angažman laika u službi. Po sakramentu krštenja i potvrde oni su ucijepljeni u tijelo Kristovo i pozvani su sve darove što su ih primili od Stvoriteljeve dobrote predati ljudima oko sebe i upotrijebiti za rast Crkve. Spremni smo biti oni koji će skladno ujedinjujući u sebi stručnost i vjeru znati i htjeti obrazložiti svoju nadu suočavajući se s konkretnim problemima , te biti promicatelji istinske kulture, novog načina mišljenja, vrednovanja i djelovanja“.

„Iako je od II. Vatikanskog koncila prošlo više od 50 godina, zagledani u sliku današnje Crkve i njezinog odnosa prema društvu, pogotovo mi mlađe generacije, ne uočavamo konkretan napredak u provedbi nekih koncilskih dokumenata i njihov odraz u konkretnom životu. U svijetlu koncilskog nauka o aktivnom angažiranju vjernika laika u Crkvi i društvu, o čemu posebno progovara Christifideles laici, gledam na AKD ‘Jeronim’ kao

posebno milosno okruženje u kojem skupina akademski obrazovanih katolika nastoji svim silama biti kvasac ovoga društva.“, poručuje novi predsjednik Antonio Šarin.

Društvo ne sačinjava nekakvu katoličku elitu, već predstavlja plodno tlo za sve one koji u svakodnevnom životu, uz posao koji obavljaju, žele biti aktivni sudionici poslanja i jedne mjesne Crkve, konkretno Riječke nadbiskupije. Ulažući svoje talente u različite projekte kroz koje Evanđelje i kršćanska poruka bivaju konkretnije i izravnije predstavljeni široj javnosti, ovo društvo za Riječku nadbiskupiju predstavlja i mogućnost još boljeg odnosa s društvenom zajednicom koja nije isključivo katolička, te tako postaje i okruženje naviještanja ad gentes, prema uputama apostolske pobudnice pape Franje Evangelii Gaudium, poručuje Šarin.

„Želja mi je stoga, kao predsjedniku ovoga društva, ovim putem pozvati sve one akademski obrazovane katolike da se uključe u naše djelovanje, a samim time i u djelovanje ove naše mjesne Crkve. Svakome od nas darovani su talenti koje valja umnažati na njivi Gospodnjoj. Nitko nije beskoristan i upravo iz te spoznaje valja nam prepoznati vlastite talente, kojima nas je Gospodin obdario, te ih uložiti u izgradnju njegove Crkve, čiji smo udovi. Stoga još jednom pozivam sve vjernike laike naše nadbiskupije da se članstvom u ovom društvu još aktivnije uključe u apostolsko poslanje Crkve, a sve svećenike i redovnike pozivam da nas prate molitvom i žrtvom, kako bi naše djelovanje bilo uistinu u službi i na korist Crkve.“

Sve upite i informacije mogu se dobiti putem e-mail adrese Društva: akdjeronim@gmail.com

M. R. i A. Š.

Vjeroučitelj Miroslav Radić koji je od osnutka član Društva poručuje: „U prvih pet godina postojanja u prvotnom obliku „Jeronim“ je ostvario mnogo akcija u skladu sa svojim ciljevima i mogućnostima. Nemam ih namjeru sve nabrajati nego samo neke: teološke tribine, promocije knjiga, izložbe fotografija, ekumenski i drugi koncerti, razna predavanja, hodočašća, reagiranja i osvrti u medijima, teološki seminari i duhovne vježbe, tjedne molitve Molitvene zajednice „Zrno“, balovi teologa, Dani Jeronima… Proročki smo krajem rujna 1997. godine povodom blagdana sv. Jeronima, na moju inicijativu, organizirali u tjedan dana svaki dan neki duhovno-kulturni sadržaj, što su bili svojevrsni dani kršćanske kulture koje u novije vrijeme imaju Split, Dubrovnik, Šibenik, Zadar…, a Rijeka nema. Nadam se da će obnovljeni „Jeronim“ s novim predsjednikom i članovima oživjeti davne Dane „Jeronima“, nastaviti već uhodane akcije ali osmisliti i provesti mnoge nove u skladu s potrebama vremena.

Osobno nisam nikad prestao biti član AKD-a Jeronim, samo zadnjih desetak godina nisam bio toliko aktivan jer ni Društvo nije bilo puno aktivnije. Ovu godinu ‘Jeronim’ kreće djelovati s novim poletom, vodstvom i nekim novim članovima. Nekoliko članova iz prve generacije, Ines, Arsen i ja, želimo nastaviti svoje djelovanje a pozivamo i vas koji ste bili članovi da obnovite svoje članstvo i u skladu sa svojim sposobnostima, interesima i vremenom sudjelujete u radu našeg Akademskog katoličkog društva ‘Jeronim’.“

Medicinska i socijalna dimenzija palijativne skrbi

Ljubav i suosjećanje, uz medicinsku pomoć, osnova su djelovanja hospicija, složili su se sudionici susreta djelatnika i volontera palijativne skrbi iz Rijeke i Slovenije

Riječki hospicij „Marija Kozulić“ ugostio je 14. lipnja djelatnike i volontere Slovenskog društva Hospic, ustanove koja u Sloveniji provodi palijativnu skrb. Predvođeni ravnateljicom Tatjanom Fink, u Rijeku je došlo tridesetak djelatnika i volontera, kako bi u susretu s osobljem riječkog hospicija izmijenili iskustva i pomogli jedni drugima podignuti kvalitetu brige za korisnike. „Želimo govoriti o novim izazovima, da zajedno promislimo u kojem smjeru i kako razvijati našu djelatnost“, rekla je Fink.

Ravnateljica riječkog hospicija s. Daniela Orbanić podsjetila je da je upravo iskustvo koje je stekla promatrajući rad kolega u Sloveniji bilo ključno pri osnivanju prvog samostalnog hospicija u Hrvatskog prije godinu i po dana. „Kada je započeo projekt osnivanja hospicija u Rijeci prva iskustva sam stekla u ovoj ustanovi u Sloveniji. Na tome im zahvaljujem jer su svojim savjetima uvelike pomogli da riječki hospicij izgleda ovako“, rekla je s. Daniela.

Glavna medicinska sestra Larisa Miletić podsjetila je na rad riječkog hospicija u proteklih godinu i po dana. Do sada je primljeno 223 korisnika, a kapacitet od 14 kreveta uglavnom je popunjen. Istaknula je kako je u brizi za umiruće nužan holistički pristup pacijentu koji vodi brigu o tjelesnom, ali i duhovnom stanju. Podsjetila je na neke dirljive primjere pozitivnog stanja duha među dosadašnjim korisnicima. Nedavno je u hospiciju održano vjenčanje, bračni par koji je bio civilno vjenčan primio je i sakramentalni obred ženidbe. Istaknula je da je boravak u hospiciju za korisnike besplatan. Nakon prvih nekoliko mjeseci rada kada ga je financirala Riječka nadbiskupija, hospicij je ušao u sustav Zavoda za zdravstveno osiguranje koji sada pokriva veći dio troškova.

Za razliku od riječkog hospicija, koji je zdravstvena ustanova, onaj u Sloveniji djeluje kao socijalna ustanova. To ima svoje prednosti, objasnila je Fink, jer umiranje je proces koji nadilazi samu medicinsku skrb. „Naravno potrebno je oboje, i stručna medicinska pomoć, ublažavanje boli, ali i socijalna dimenzija, bliskost i suosjećanje. Susret s čovjekom je važniji od ublažavanja boli.“ Nedostatci slovenskog modela su sustav financiranja i zakonski okvir djelovanja koji u Sloveniji još nije definiran. Slovenija ima jedan stacionar u Ljubljani koji je započeo s radom prije 4 godine, ali Slovensko društvo Hospic djeluje u još 7 podružnica koje nemaju ustanovu u kojoj primaju pacijente nego ih njeguju u njihovim domovima. Veliki dio posla obavljaju volonteri koji su na susretu i sami posvjedočili svoja iskustva, motivacije i koliko ih rad u palijativnoj skrbi obogaćuje i izgrađuje kao ljude.

Ljubav i suosjećanje, uz medicinsku pomoć, osnova su djelovanja hospicija, složili su se sudionici. Iako su riječki i slovenski hospicij različito ustrojeni, jedan kao medicinska ustanova, drugi kao socijalna, oboje u svom radu imaju mnogo zajedničkog i moraju objediniti socijalnu i medicinsku skrb.

Caritasu dvije medalje sv. Vida

Ove su godine dvije Medalje zahvalnosti sv. Vida otišle u nadbiskupijski Caritas. Ivan Quartino, dobrotvor iz San Rema, medalju je dobio na prijedlog nadbiskupa Ivana Devčića, a Povjerenstvo za katoličke udruge za dobivanje medalje imenovalo je djelatnicu nadbiskupijskog Caritasa, Veroniku Badurina-Dudić.

Ivan Quartino iz Italije već 22 godine redovito dolazi u Rijeku, barem jednom godišnje, ali i češće, uvijek s humanitarnom misijom. Njegova humanitarna djelatnost i suradnja s Caritasom u Hrvatskoj započela je još početkom Domovinskog rata, a i danas traje.

Djelatnica Caritasa Veronika Badurina-Dudić zauzeta je vjernica u svojoj župi sv. Ivana Krstitelja na Škurinju, supruga i majka 2 djece. No, Veronika je i dobri duh nadbiskupijskog Caritasa u kojemu radi 22 godine. Koliko je njezino srce otvoreno za potrebne pokazala je i u ovim danima kada se prikupljala pomoć za stradale u poplavama i kada se pobrinula da Caritas bude 12 sati dnevno otvoren svima koji donose pomoć stradalima.

Ove su dvije medalje ujedno i priznanje cjelokupnom djelovanju nadbiskupijskog Caritasa, kako su istaknuli i sami dobitnici.

Dobitnici medalje s ravnateljem Caritasa mons. Nikolom Uravićem

Dvije stogodišnjakinje u župi Sv. Križa

Upovodu 100. i 101. rođendana, župnik župe Sv. Križa na Srdočima, vlč. Božo Mićanović i župni vikar vlč. Mato Berišićem posjetili su u srijedu, 2. srpnja najstarije župljanke Darinku Ćiković i Antoniju Gržinić.

Rođena 26. lipnja 1914. u Rijeci Darinka Ćiković redovito još uvijek odlazi na mise u crkvu Sv. Križa, a to je činila i u vrijeme iza Drugog svjetskog rata kada su im tadašnje vlasti to branile. „Zabranili bi oni meni da su mogli, ali nisu me mogli spriječiti da idem u crkvu.“, otkriva ova stogodišnja starica. Dodaje kako je često išla na Trsat na misu u Svetište Majke Božje Trsatske, pješice sa Srdoča i stubama Petra Kružića. „Va crkvu se mora ić, jer bez tega u životu neće bit sreće. Mene je nona u 3. godini prvi puta odvela u crkvu Sv. Križa, a ja sam kasnije vodila svoju djecu.“ Rodila je troje djece, a sada živi s kćerkom Elvirom Brajković u ulici koja nosi ime njenog pokojnog brata Josipa Lenca Spodolčeva.

„Ovdje je nekada bila njiva, a voda se nosila od svakuda. Dirakovo kolo bilo je za robu prati, a od šterne ispred crkve uzimala se voda“, otkriva gđa. Darinka dodajući kako je tada na Srdočima živjelo nešto više od 200 ljudi. Nakon Drugog svjetskog rata Tjelovske procesije održavale su se ovim krajem, prisjetila se dodajući kako su djeca nosila latice cvijeća, a postaje su vjernici radili od jasenovih grana. Blagdan Križevice bio je osobito svečan. Toga dana nitko nije radio, išlo se na misu nakon koje je bila pučka fešta. Jedan od omiljenih blagdan bio joj je ‘Majski blagoslov’ zbog kojega su, kad bi čuli da zvono crkve zvoni, djeca žurila urediti se i doći u crkvu.

U nastavku je istaknula da je vjeronauk bio svakog petka u školi koja se tada nalazila na mjestu sadašnjeg župnog stana, te da su joj prvi župnici bili vlč. Julije Lazić i vlč. Aleksandar Superina. Na pitanje što je tajna dugovječnosti, Darinka Ćiković odgovara: „Rano se dignut, puno raditi i čitati, manje se voziti i ne gledati televiziju.“ Nekada se puno više radilo, više se štedjelo, odjeća se nije bacala, ističe ova stogodišnjakinja dodajući kako je uvijek pješice išla gdje god je trebalo, pa i u Bakar i Sloveniju gdje je nosila ribu prodavat i zauzvrat nije htjela novce, nego hranu.

U hladovini svoga dvorišta, u društvu kćerke Elvire i tajnice Caritasa župe Sv. Križa Verice Garić, gđa. Darinka je župniku i župnom vikaru otkrila i prvu molitvu koju ju je naučila njena baka: „Ja ren spat, Boga zvat; sveten Križen prebivat. I z Marijun Djevicun ka nam kaže pravi put. Križen ležim, križen stanem, križ me čuva do pol noći, a andjel Božji od pol noći i 12 apostoli Božjih. Amin.“

Godinu dana starija, Antonia Gržinić, 7. srpnja proslavila je 101. godinu. Rođena u Korelićima u Istri, u župu sv. Križa na Srdoče došla je u ožujku 2012. godine i od tada živi u obiteljskom stanu sa sinom i njegovom suprugom. Od tada ju svaki prvi petak u mjesec posjećuje župnik ili župnik vikar s kojima rado razgovara. Sama je odgojila petero djece jer su joj supruga, kao civila, 1943. godini ubili partizani.

Helena Anušić

Ukrasna keramika za riječki Hospicij

Riječki Hospicij Marija Kozulić u danima uoči sv. Vida, zaštitnika nadbiskupije, postavio je izložbeno-prodajni štand na Korzu na kojemu su se mogli kupiti keramički ukrasni predmeti. Umjetnički radovi u keramici bili su donacija Udruge za kreativno stvaralaštvo „RI-KE“ i galerije „Ri Art“. Od srijede 11. do subote 14. lipnja građani Rijeke kupnjom na štandu Hospicija na Korzu pomogli su rad ove ustanove za palijativnu skrb, čiji je osnivač Caritas nadbiskupije.

Autori doniranih radova keramikom se bave iz hobija, a izlažu u galeriji „Ri Art“ koju vodi Lada Perović, ujedno i predsjednica Udruge „RI-KE“. Radove u keramici napravili su Lada Perović, Dijana Trtanj, Mira Jurišić, Vesna Trbović, Boris Sušanj, Gabrijela Knežević, Nurye Kamila Al Kindy, Ratka Sulejmani i Biserka Popeskić. „To radimo iz ljubavi prema oblikovanju i želje da izrazimo neko svoje umjetničko nadahnuće“, rekli su članovi koji su izrazili zadovoljstvo što su ovom akcijom ti radovi u konačnici dobili humanitarnu dimenziju.

Ravnateljica Hospicija, prve samostalne ustanove za palijativnu skrb u Hrvatskoj koja je za korisnike besplatna, s. Danijela Orbanić pri susretu s članicama Udruge zahvalila je na donaciji. Podsjetila je da troškove hospicija u velikoj mjeri pokriva Ministarstvo zdravlja, odnosno Zavod za zdravstveno osiguranje, ali dio troškova snosi i Riječka nadbiskupija. Hospicij je prije godinu i po započeo s radom, a uređen je u zgradi koju je do tada koristila Teologija u Rijeci. „U Hospicij uvijek moramo ulagati jer želimo što više udovoljiti željama korisnika, a sredstva kojima raspolažemo ne mogu pokriti baš svaku potrebu. Nama je cilj da se naši korisnici osjećaju što je ugodnije moguće, stoga je i svaka donacija dobrodošla kako bi nekome u teškoj bolesti uljepšali njegove možda posljednje dane“, rekla je s. Danijela.

U karitativnu akciju uključili su se i studenti koji se okupljaju u zajednici pod vodstvom povjerenika za akademski pastoral Velimira Martinovića. Studenti su se izmjenjivali s djelatnicima i volonterima Hospicija u dežurstvima na izložbeno-prodajnom štandu na Korzu.

Dolanska naselja Mali i Veli Dol, Križišće, Turinovo Selo i Bakarac, pripadala su s crkvom Sv. Trojstva drevnom Hreljinu stoljećima. Kapelanijom Dol postaje 1790., a župom 1807. godine.

Piše: Goran Moravček

Prometnice zaobišle nekadašnju župu Presvetog Trojstva u zaleđu Bakarca

ZAGUBLJENA DREVNA ŽUPA U MALOM DOLU

Nekoć župno središte, Mali Dol s drevnom crkvom Sv. Trojstva u zaleđu Bakarca, danas daleko od prometnica i gotovo odsječen od svijeta, prepušten je, uglavnom, zaboravu. Izgradnjom novih prometnica, Karoline od Rijeke i Bakra do Karlovca (1732), kao i one koja je 1746. izvedena od Novog do bakarskog i riječkog područja kroz Vinodol te potom i Lujzijane (1809) te ceste od Kraljevice preko Crikvenice vodila do Novog (1810), stari putovi su bili manje korišteni pa i onaj antički koji je od Bakarca preko Dola išao do Senja. Nastojanja Hreljana da se ispod nove autoceste obnovi stara trasa od Hreljina do Maloga Dola i dalje do mora, nisu naišla na razumijevanje te je Dol (p)ostao tek nevažan zemljopisni naziv. Kakva će bit sudbina crkve Sv. Trojstva oko koje raste sve viša trava, a žbuka sa zidova se sve više kruni?

DOLANSKI PLOVANI

Dolanska naselja Mali i Veli Dol, Križišće, Turinovo Selo i Bakarac, pripadala su s crkvom Sv. Trojstva drevnom Hreljinu stoljećima. Kapelanijom Dol postaje 1790., a župom 1807. godine. Prvi dolanski plovan bio je Petar Matejčić (1790 - 1808). Njega je svečano uveo u službu 8. srpnja 1790. modruški generalni vikar Josip Akačić iz Bakra. Dolskom župom Sv. Trojstva upravljali su nakon plovana Matejčića: Toma Scolobrini (1808.-1839.), Antun Celligoj (1839.), Đuro Ivančić (1839.-1858.), Damas Ivančić (1858.-1863.), Matija Vičić (1863.-1879.), Mate Martinčić (1879.-1880.), Stanko Car (1880.-1890.), Juraj Borovčak (1892.-1894.) i kao posljednji Konrad Modrčin (1895.-1904.).

Crkva Sv. Trojice i župni stan u Malome Dolu našli su se na osami i daleko od svojih vjernika još koncem 19. stoljeća. Župnik Konrad Modrčin napustio 15. svibnja 1898. trošni stan kod Sv. Trojice i zauvijek preselio u Križišće. Nova župa nazvana je Dol-Križišće te je crkva Sv. Trojstva i nadalje bila župna sve do 1. siječnja 1911. kada je održana prva misa u novoj crkvi Presvetog Srca Isusova u Križišću. Nakon što je izgrađena nova župna crkva u Križišću, posljednji put je župnik Konrad Modrčin služio misu zahvalnicu u crkvi Sv. Trojstva na Stjepanje, 26. prosinca 1910. godine.

Za žitelje Bakarca odlazak u Križišće bio je dalek te je 1906. godine izgrađena nova bakaračka crkva u čast sv. Petra apostola. Preustrojem župe Dol-Križišće bakaračko područje je 1907. godine pridruženo Kraljevici pod upravom kapelana Nikole Matasića. U svibnju 1923. Bakarac s Turinovim selom postaje samostalna kapelanija. Nikola Matasić bio je imenovan prvim upraviteljem župe sv. Petra u Bakarcu nakon što je ondje 1925. godine bila utemeljena župa.

KONRAD MODRČIN

Posljednji dolski župnik, Konrad Modrčin, bio je ujedno i prvi plovan Križišća, naselja koje se počelo razvijati na čvorištu novih prometnica. Rođen u Kraljevici 7. veljače 1862. Mladu misu imao je 1895., a godinu dana kasnije postaje župnikom u Dolu. Umro je tijekom Prvoga svj. rata 17. veljače 1916. Povodom njegove smrti u sušačkom katoličkom tjedniku "Istina" piše da je "mnogo patio i trpio u svojoj plemenitoj duši, stoga što mu njegovi župljani, a i čitavi hrvatski narod toliko stradaju gonjeni po raznim ratištima, a i kod kuće, govoreći češće kako se boji da njegova Hrvatska ide u susret crnim danima". Sahranjen je u Kraljevici. Povodom dvadesete obljetnice njegove smrti, Dolani su u župnoj crkvi u Križišću postavili spomen-ploču s brončanim reljefom Konrada Modrčina, koji je izradio kipar Vinko Matković.

Posljednji dolski župnik, Konrad Modrčin, bio je ujedno i prvi plovan Križišća

CRKVA SV. TROJSTVA

Kapela Sv. Trojstva u Malom Dolu, nekoć župna crkva (1807-1910), bila je sagrađena 1600. godine, ali je prema predaji znatno starija. Prema predaji, žene s Grobika nosile su kamenje do Dola kako bi se podigla zavjetna crkva u 13. stoljeću poslije pobjede Hrvata nad Mongolima na Grobničkom polju. Pokraj crkve je staro groblje, a župni dvor je u ruševinama. Crkva je u više navrata proširivana, posljednji put 1889. kada je u doba župnika Stanka Cara produžena te je podignut toranj. Tom je dogradnjom crkva izgubila svoj izvorni izgled. Jer, prema sačuvanom crtežu iz 1870. godine, crkva je bila građena na primorski tradicionalan način - zvonik je bio na preslicu s dva zvona, a ulaz je štitio natkriveni trijem, lopica.

Na zvoniku Sv. Trojstva stajalo je do 1916. godine najstarije znano zvono u Hrvatskoj. Potječe iz 14. stoljeća, a čuva se u zagrebačkom Muzeju za umjetnost i obrt. Gotičko brončano zvono - visine 55 cm, promjera 35,5 cm i teško 37 kg - izlio je majstor Petrus (MAGISTER PETRUS ME FECIT), a pretpostavlja se da potječe iz Hreljina odakle je krajem 18. preneseno na zvonik dolanske crkve.

U crkvi su tri oltara. Žrtvenik Sv. Trojstva je iz 1862. godine, kako je zapisano na kruništu retabla, a obnovio ga je i novi tabernakul nabavio Konrad Modrčin kad je preuzeo župu u Dolu. Pobočni oltari podignuti su u čast Sv. Krunice na strani Evanđelja te sv. Sebastijana i sv. Roka na strani epistole. Crkva je temeljito obnovljena 1986. godine. Novo zvono postavljeno je na zvonik 1990. godine, a krovište crkve je obnovljeno 1996. godine.

Kako izbjeći ugriz poskoka?

Iznenadni susret s medvjedicom u ovo je doba godine manje vjerojatan. Ipak, u planinama, posebno u našim Dinaridima, izletnike i turiste vrebaju određene opasnosti.

Piše: Alojzije Frković

Što učiniti ako dođe do ugriza? Najvažnije je ostati priseban, ne paničariti. U protivnom raste krvni tlak i ubrzava se krvotok. Kako brzina širenja zmijskog otrova ovisi o mjestu ugriza, ranu treba blago podvezati, a ozlijeđenog što prije dopremiti do zdravstvene ustanove.

Tijekom srpnja i kolovoza mnogi naši gradovi u unutrašnjosti ostaju pusti. Zbog nesnosnih vrućina jedan dio građana, onaj malo dubljeg džepa, odlazi na more, a onaj drugi hrli u planine i gore na svježi zrak. Naši nacionalni parkovi, parkovi prirode, park-šume i drugi rekreacijski centri, poput Sjevernog Velebita, Risnjaka, Učke, Japlenškog vrha, Kamačnika i drugih tih dana bilježe rekordne posjete izletnika, planinara i rekreativaca. Prikladno odjeveni i obučeni, u manjim ili većim skupinama (nikad ne sami!), poštujući pravila ponašanja i držeći se oznaka, ničeg se ne trebaju bojati. Iznenadni susret s medvjedicom u to je doba godine manje vjerojatan; odstranivši već dobrano stasale medvjediće od sise, manje brine o njihovoj sigurnosti. Ipak, u planinama, posebno u našim Dinaridima, vrebaju određene opasnosti. O jednoj od njih, o zmijama otrovnicama, vezano uz mjere opreza i kako preživjeti mogući napad, govori naša rubrika za ova dva najtoplija ljetna mjeseca.

Prema podatcima iz literature u svijetu živi oko 200 zmija otrovnica, od čijeg ujeda (zmijskog otrova) godišnje umire gotovo 40.000 ljudi. Ako zanemarimo planinskog žutokruga, najmanju europsku otrovnicu koja obitava na visokim gorskim pašnjacima iznad granice šuma, poskok i riđovka jedine su naše zmije otrovnice koje nisu zakonom zaštićene. Sve ostale zmije su bezazlene, koje se čovjeka boje isto toliko koliko se mi bojimo njih. U pravilu, sve zmije, uključujući i otrovnice, izbjegavaju ljude, svoje najljuće neprijatelje.

Ponajprije valja se osloboditi nekih predrasuda. Zmije, pa i najljuće otrovnice, ne love ljude, bježe od njih čim ih osjete. Poskok ne poskakuje, ne hvata svoju žrtvu s drveta. Nikada ne napada prvi, a od čovjeka se brani samo ako je iznenađen. Ako stanemo na njega, normalno da će se braniti ugrizom. Prije napada se sklupča, a može zaskočiti do udaljenosti od približno polovice duljine svog tijela, dakle četrdesetak cm.

Kako izbjeći mogući napad zmije otrovnice? Iskustvo uči da je najbolje sve zmije, bilo otrovnice, bilo neotrovnice, ostaviti na miru. Samo tako ćemo najbezbolnije izbjeći njihov mogući ugriz. Ako postoje planinarske staze i putovi, izbjegavajmo šipražja, kamene rastresite terene izložene suncu (zmije se vole sunčati kako bi kao hladnokrvna bića regulirale svoju tjelesnu toplinu). Ne zavlačimo gole prste u duplja stabala ili rupe u kamenu, a na nogama imajmo čvrste terenske cipele.

Što učiniti ako dođe do ugriza? Najvažnije je ostati priseban, ne paničariti. U protivnom raste krvni tlak i ubrzava se krvotok. Kako brzina širenja zmijskog otrova ovisi o mjestu ugriza, primjerice, ako je riječ o ekstremitetima, ranu treba blago podvezati da se omogući arterijska cirkulacija i onemogući venska, a ozlijeđenog što prije dopremiti do zdravstvene ustanove koja posjeduje protuotrov. Da bi protuotrov mogao djelovati, unesrećenik ga mora dobiti najkasnije dva sata od ugriza.

Stvarni povod za Godinu obitelji jest briga za obitelj koja je sve više zanemarena i zbog toga u sve većoj krizi, stoji u poruci riječkog nadbiskupa.

Proslava sv. Vida u znaku Godine obitelji

U katedrali sv. Vida u subotu, 14. lipnja otvorena je Godina vjere i održan 1. Nadbiskupijski susret obitelji. Svečano misno slavlje predvodio je generalni vikar Riječke nadbiskupije mons. Emil Svažić dok je program susreta organizirao Ured za obitelj.

U prigodnoj propovijedi pročitana je poruka riječkog nadbiskupa Ivana Devčića koji je istaknuo da je otvaranje Godine vjere priprema za proslavu 2. nacionalnog susreta obitelji koji će se 15. travnja 2015. održati u Svetištu Majke Božje Trsatske. „Stvarni povod za Godinu obitelji jest briga za obitelj koja je sve više zanemarena i zbog toga u sve većoj krizi“, stoji u poruci riječkog nadbiskupa. Geslo Godine je „Obitelj - put Crkve i naroda“ koje je bilo i geslo sv. Ivana Pavla II. tijekom njegovog trećeg posjeta našoj zemlji. Riječi koje je tada Sveti Otac izgovorio na Delti, kao i poruke pape Benedikta XVI. sa zagrebačkog Hipodroma još uvijek su aktualne te je nadbiskup Devčić pozvao obitelji da ih iščitavaju i o njima promišljaju. Iz gesla se iščitava da je obitelj ono za čim moramo težiti i što bi trebala biti Crkva. „Zajedništvo ljubavi i života, vjernosti i predanosti koje je svojstveno ili treba biti svojstveno obitelji, mora karakterizirati Crkvu u cjelini. Ako je obitelj put Crkve, onda je sama obitelj Crkva.“ Geslo potiče obitelji na otkrivanje i življenje crkvene dimenzije kršćanskog braka u kojemu se obitelji mole i Boga slave. „Neki vole reći da je kršćanska obitelj ‘Crkva među krovovima’, dakako ako je riječ o stvarnoj kršćanskoj obitelji, a ne samo po imenu. Neka u smislu gesla ‘Obitelj - put Crkve i naroda’ Crkva u Riječkoj nadbiskupiji postaje sve sličnija velikoj obitelji, a obitelji postaju sve više Crkve u malom“, poručio je nadbiskup.

Po završetku misnoga slavlja u katedrali je održan prigodan program uz nastup dječjih zborova: DV Mima, DV Nazaret, Dv Zvjezdica mira, DV Zvončica i Zvona Viškova. Za ovu prigodu mladi župe sv. Antuna opata iz Drage izveli su skazanje o zaštitniku svoje župe, a uoči početka misnoga slavlja riječke obitelji predvodile su meditativnu obiteljsku krunicu. Liturgijsko pjevanje predvodio je Nadbiskupijski zbor.

Govoreći o obitelji kao putu naroda, nadbiskup poručuje da se obiteljski odnosi trebaju prelijevati u čitav društveni život i prožimati ga. „Cijelo društvo treba težiti da postane velika obitelj. Ono to i jest, ali nerijetko smo povezani samo potrebama i nuždama.“, upozorava nadbiskup. Dodaje kako trebamo težiti za tim da solidarnost, supsidijarnost i društvena pravda postanu glavnim vezivnim tkivom društva i naroda, a ne samo interesi. Osim toga, narod sa zdravim i životu otvorenim obiteljima ne treba strahovati za svoju budućnost. „Društvo koje se ne zatvara egoistički u sadašnjost izabire i slijedi put obitelji zasnovane na braku kao zajednici utemeljenoj na ženidbi. Društvo koje privilegira obitelj izabire najefikasniji put za sprječavanje raznih društvenih devijacija kao i za rješavanje mnogih velikih društvenih problema.“

Govoreći o propovijedi pape Benedikta XVI. na Hipodromu u kojoj je ukazao na sekulariziranu Europu koja Boga gura na rub što pridonosi razjedinjenosti obitelji, te kako se ‘apsolutizira sloboda bez odgovornosti i, kao ideal, njeguje se individualno dobro preko potrošnje materijalnih dobara te površnih iskustava’, dok se istovremeno ljubav ‘svodi na sentimentalni osjećaj i zadovoljavanje nagonskih poriva bez nastojanja da se stvore trajne veze međusobne pripadnosti i bez otvorenosti životu’, nadbiskup je rekao da ipak postoji senzibilitet za istinske kršćanske vrijednosti. „Pretpostavka da će ekonomska neovisnost žena smanjiti njezin interes za brak i obitelj nije se ostvarila, što znači da ideal nije pojedinačna egzistencija. Pokazalo se također da su stabilniji i trajni obiteljski i partnerski odnosi mnogima nedostižni ne zbog pomanjkanja želje, nego jer za to nemaju nutarnje snage ili im mobilnost i promjenjivost suvremenog društva ne omogućava ostvarenje tog ideala.“

Govoreći o odgoju djece, nadbiskup upozorava kako europske obitelji imaju manje djece zbog suvremenog shvaćanja i načina života. „Mnogima je nerođeni život vrijedan, ali u svom stavu nisu dosljedni. U odgoju stavljaju naglasak na one vrijednosti koje su važne za opstanak i uspjeh u suvremenom društvu što za posljedicu ima zanemarivanje, odnosno stavljanje u drugi plan religiozan odgoj.“ Nadbiskup ističe kako tu složenost bračne i obiteljske problematike moramo imati u vidu u Godini obitelji.

Helena Anušić

Dani sv. Vida

Ljubav, pravednost i novi odnosi

Papa Franjo nas poziva na pravednost i poboljšanje odnosa prema Bogu i ljudima, podsjetio je mons. Milan Šimunović u propovijedi prvoga dana trodnevnice.

Svečanim misnom slavljem u katedrali sv. Vida u četvrtak, 12. lipnja započela je trodnevna priprava za proslavu zaštitnika Riječke nadbiskupije. Misno slavlje predvodio je mons. Milan Šimunović, a liturgijsko pjevanje katedralni zbor Cantores sancti Viti.

U prigodnoj propovijedi mons. Šimunović podsjetio je na apostolsku pobudnicu pape Franje "Radost evanđelja" (Evangelii Gaudium) u kojoj Papa poziva vjernike da se zagrle u zajedništvu. "Još uvijek u ljudima postoji 'ljudsko' i vjerničko, samo je to potrebno probuditi." poručio je mons. Šimunović dodavši kako su nedavne poplave dokaz kako još uvijek postoji solidarnost među ljudima. „Potrebno je probuditi osjećaj za drugoga, susresti se licem u lice s bližnjima oko sebe. Zbog toga Sveti Otac poziva da 'izađemo na periferije života' "Govoreći o mučeništvu, poručio je da se od nas danas traži da opraštamo, ne ogovaramo, ne budemo pesimisti. To je također mučeništvo, poručio je. Ljubav, pravednost i novi odnosi - na to smo pozvani. Moramo se više udruživati i okupljati, osobito na svetoj misi. Mnoge zajednice danas ne funkcioniraju jer su ljudi podijeljeni. Papa nas poziva na pravednost i poboljšanje odnosa prema Bogu i ljudima, zaključio je mons. Šimunović.

Po završetku misnoga slavlja predstojnica Katehetskog ureda Riječke nadbiskupije Ksenija Rukavina i rektor katedrale sv. Vida mons. Ivoslav Linić otvorili su izložbu radova učenika osnovnih i srednjih škola na temu zaštitnika grada. Oko 140 crteža pristiglo je u riječku prvostolnicu i najbolji će biti pretočen u animaciju koja bi u bliskoj budućnosti mogla posjetitelje kroz animirani lik sv. Vida voditi kroz povijest Riječke nadbiskupije. Nagrađena su i najbolja tri rada, a dobitnici su Paula Vidović, (4a O.Š. „Ivana Mažuranić" Novi Vinodolski), Lorena Bobanović, (5a O.Š. „Turnić") i Magdalena Čačić (3. razred Medicinska škola Rijeka)

Nadbiskup krstio tri Vida

Riječki nadbiskup Ivan Devčić krstio je u subotu, 14. lipnja u katedrali sv. Vida troje mališana s imenom zaštitnika Riječke nadbiskupije i grada Rijeke. Prvi i temeljni sakrament Crkve u rukama kumova primili su: Vito Zuzzi, Vid Bradanović i Vid Urbančič. Uz riječkog nadbiskupa, roditelje i kumove, događaju su nazočili rektor katedrale, mons. Ivoslav Linić i vlč. Luka Lučić. Krštenje troje mališana s imenom zaštitnika Riječke nadbiskupije dogodilo se na dan kada je počela Godina obitelji i održan 1. Nadbiskupijski susret obitelji.

Mladi skladali Himnu sv. Vidu

Uoči blagdana sv. Vida, 14. lipnja na Trgu riječke rezolucije održan je Vidfest - Festival duhovne popularne glazbe. Organizatori događaja bili su Povjerenstvo za crkvenu glazbu i Ured za mlade Riječke nadbiskupije. Festival nije imao natjecateljski, nego humanitarni karakter i prikupljeni prihod od 3.066,55 kuna i 22,51 eura bit će doniran za potrebe poplavljenih područja. „Cilj festivala je širiti i promicati kršćanske vrijednosti među mladima te iskoristiti potencijale i potaknuti glazbeno stvaralaštvo zborova, solista i glazbenih skupina mladih, ponajprije Riječke nadbiskupije, ali i izvođača iz cijele Hrvatske kroz zajednički susret u duhovnoj pjesmi", ističu organizatori.

Na ovogodišnjem Vidfestu nastupili su: Dječji vrtić Zvjezdica mira, VIS Ljiljani, Adriana Tomljenović, Agape sv. Juraj, Aledory, Anjel, Zbor župe Sv. Križ, Jadranka Lakota, Zbor mladih župe Sv. Lucija, Marijanska-Vinkovska mladež, Mladi župe Krk, Nadbiskupijski zbor mladih Riječke nadbiskupije, Zbor župe sv. Josip, Zajednica Krista Kralja i Bend Assunta.

Ovom prigodom premijerno je otpjevana Himna sv. Vidu koja je nastala na tekst Litanija zaštitnika Riječke nadbiskupije i grada na Rječini, a skladali su je i otpjevali mladi Riječke nadbiskupije predvođeni Juricom Gojom i Paolom Šarićem.

Kontrolirajte znojenje

Koliko je god znojenje za život neophodan prirodan proces kojim se organizam rashlađuje i oslobađa od štetnih tvari, ono je ljeti mnogima veliki problem. Znojenje ne možemo spriječiti, niti bi to ikada trebali pokušavati.

Priredio: dr. Ivan Host

Znojenje je svojevrsni klimatizacijski uređaj našeg organizma. Bez znojenja naš bi se organizam pregrijao i došlo bi do kolapsa svih organskih sustava. Znojenje je dakle neophodno za uredno funkcioniranje našeg organizma.

Koža čovjeka ima oko dva milijuna znojnih žlijezda koje rashlađuju organizam. S povišenjem tjelesne topline tijela aktivira se pod kontrolom mozga mehanizam koji pokreće znojenje. Na ovaj način organizam se oslobađa viška topline, ali i nekih štetnih tvari. Znoj je u osnovi tekućina bez mirisa. No kada dođe u kontakt s bakterijama na površini kože i nekim tvarima s odjeće i zraka, mijenja se i nastaje često neugodan miris. Redovitim održavanjem osobne higijene, pravilnom prehranom i dovoljnim unosom tekućine može se spriječiti pojava neugodnih mirisa.

Hiperhidroza

Koliko je god znojenje za život neophodan prirodan proces kojim se organizam rashlađuje i oslobađa od štetnih tvari, ono je ljeti mnogima veliki problem. Znojenje ne možemo spriječiti, niti bi to ikada trebali pokušavati. Zdrava osoba u prosječnim uvjetima našeg podneblja stvara do pola litre znoja na dan – osim ako nije jako vruće tada gubitak tekućine znojenjem može dostići i preko tri litre. No neke osobe (oko tri posto populacije) se i u uobičajenim uvjetima pretjerano znoje. Putem znoja oni u uobičajenim uvjetima izluče preko litre znoja na dan. Oni pate od hiperhidroze. Posebno je neugodno pretjerano noćno znojenje. Zbog njega nastaju poremećaji sna, često dizanje iz kreveta i prevrtanje u krevetu. Sve ovo može ostaviti traga slijedeće jutro. Ova nevolja pogađa i žene i muškarce, a osim hormonalnih promjena uzrok joj je i u nekim drugim stanjima. U ovakvim slučajevima trebali bi se javiti svom obiteljskom liječniku koji može utvrditi uzrok pojačanog znojenja.

Iako kod većine nije u pitanju zabrinjavajući zdravstveni problem noćno znojenje može biti posljedica:

- Idiopatske hiperhidroze - kronično pretjerano znojenje nastalo bez očitog razloga. Nastaje uslijed poremećenog rada žlijezda znojnica.
- Hormonalna neravnoteža, primjerice zbog pretjeranog rada štitnjače ili u menopauzi
- Zarazne bolesti (npr. za tuberkulozu je karakteristično noćno znojenje).
- Noćno znojenje može biti rani simptom nekih zloćudnih bolesti
- Lijekovi - uzimanje nekih lijekova uzrokuje noćno znojenje, primjerice to je slučaj kod antidepresiva.
- Hipoglikemija - niska razina šećera u krvi izaziva pojačano znojenje
- A i stres može biti uzrok znojenja po noći. Ako ste zabrinuti zbog posla ili drugih raznih problema onda se znojenje javlja kao odgovor na tjeskobu.

Oslobodite se stresa

Postoji nekoliko jednostavnih koraka koje možete poduzeti kako biste ovu noćnu neugodu doveli u red: Oslobodite se stresa prije počinka. Iako je ovo puno lakše reći nego napraviti, probajte se riješiti muka koje vas more - nemojte razmišljati o problemima, istežite se, čitajte zanimljivu knjigu ili časopis, slušajte laganu glazbu. Pokrivajte se u slojevima. Ako vam je hladno kada idete spavati, pokrijte se poplunom i dekom. Kasnije, kad vam postane toplo jednostavno maknite deku. Prilagodite pidžamu temperaturi. Baš kao što prilagođavate pokrivače, odaberite ugodnu pidžamu.

Pravilnom prehranom također možete smanjiti znojenje:

- Izbjegavajte koncentrirane ugljikohidrate. Jedite ugljikohidrate s većom količinom vlakana i hranjivih tvari - voće i povrće, integralnu tjesteninu
- Pijte mlijeko sa što manje masnoće
- Posebno tijekom ljetnih mjeseci, izbjegavajte kapulu i češnjak. Svakako izbjegavajte jako začinjena jela.
- Izbjegavajte masnu hranu - posebno margarin, veće količine maslaca, ulje suncokreta i kukuruza. Hranu kuhajte ili pripremajte na maslinovom ulju.

Pravila ljetne higijene

1. Tuširajte se više puta na dan. Ako to nije moguće češće močite podlaktice. Ovako ćete se rashladiti i samim time manje znojiti. Hladna voda pospješuje znojenje, pa se zato tuširajte mlakom vodom i sapunima neutralne ili blago kisele pH vrijednosti (5,5). Oni čuvaju zaštitni kiseli omotač kože koji sprečava razmnožavanje bakterija na površini kože.
2. Antiperspirante, dezodoranse i kreme za sprečavanje neugodnih mirisa nanosite samo nakon tuširanja na čistu kožu. U suprotnom ćete postići suprotni učinak - pojačat ćete znojenje, a miris će biti još neugodniji.
   Imajte na umu da antiperspirant nije isto što dezodorans. Iako se oba proizvoda koriste za neutraliziranje neugodnih mirisa nastalih zbog znojenja, među njima postoje razlike.
   Antiperspiranti sadrže sastojke koji blokiraju pore na koži i smanjuju znojenje, dok dezodoransi samo neutraliziraju mirise. Prvi imaju dugotrajnije djelovanje, a druge treba nanositi više puta tijekom dana.
3. Ako možete uklonite dlačice ispod pazuha. Znoj se zadržava na dlačicama, a onda lako i stalno dolazi u kontakt sa zrakom i bakterijama. Djelovanjem bakterija oslobađa se glavni uzrok neugodnog mirisa.
4. Ljeti nosite samo odjeću od prirodnih materijala, najbolje čisti pamuk ili lan. Svakodnevno mijenjajte robu, jer bakterije na neopranoj odjeći stvaraju neugodan miris znoja.
5. Izbacite iz upotrebe svu obuću od umjetnih materijala u kojoj se stopala izrazito znoje. Obuća mora biti od prirodnih materijala i lagana. Čarape također moraju biti pamučne da bi mogle upijati izlučeni znoj.

MOTETI – MISE – KANTATE

Polifonija ili višeglasno pjevanje, solisti, orgulje i drugi instrumenti moraju se razborito upotrebljavati u liturgiji. Njihov doprinos je pozitivan i učinkovit, ako služi obrednom činu i okupljenoj zajednici. Suprotno, njihov doprinos je osporavan kada pjevanje ili instrumenti privlače preveliku pažnju na sebe umjesto na euharistijsko slavlje.

Priredila: Andrejka Srdoč

Od polovice srednjega vijeka liturgijsko pjevanje zadobiva nove glazbene forme i unosi raznolikije glazbene mogućnosti – prisutstvo pjevača, korovi sa solistima, instrumenti - i upravo povijest glazbe u tom periodu naročito proučava *motet, mise, lamentacije, Dies irae, Te Deum, vespri, Magnificat*, itd.

To je period koji nazivamo „musica sacra“ kada kompozitori uzimaju svetopisamske tekstove i inspiriraju se nad njihovim sadržajem, svjesni da su skladbe u službi liturgije.

Mora se napomenuti da su ova velika glazbena ostvarenja, već od samih svojih početaka vezana za mali broj crkava, najčešće uz katedrale ili dvorove plemića. Kada se u 19. st. umnažaju pjevački zborovi i orgulje u župnim crkvama boljih ekonomskih mogućnosti, formiraju se dvije strane: *svetište*, mjesto za obrede i *tribina* mjesto za svjetovnu glazbu. Publika prisustvuje u crkvi na obredima, te vani sluša glazbu.

Ne smijemo se iznenaditi što zadnja otkrića o aktivnom sudjelovanju na obredima preko riječi, gesta i na poseban način preko pjevanja, još više naglašava kulturalnu i religioznu različitost između stare glazbe i današnje glazbe. Onda se lako može razumjeti novije dokumente o koncertima u crkvi koji kažu da se remek djela iz povijesti crkvene glazbe najbolje smještaju u duhovne ili religiozne koncerte, a ne u liturgijska slavlja.

Moramo pripaziti na činjenicu da to pravilo ne isključuje izvođenje polifonije, pjevače soliste i upotrebu instrumenata u današnjoj liturgiji. Sve ovisi o načinu kako se ovi elementi integriraju u obredne čine i postaju na neki način dio okupljene zajednice.

Polifonija

Ova promišljanja vrijede također za polifoniju ili višeglasno pjevanje, soliste, orgulje i druge instrumente: njihov doprinos je pozitivan i učinkovit, ako služi obrednom činu i okupljenoj zajednici. Suprotno, njihov doprinos je osporavan kada pjevanje ili instrumenti privlače preveliku pažnju na sebe umjesto na euharistijsko slavlje.

Sada želim objasniti pozitivne učinke polifonije. Polifonija može pratiti gotovo sve tipove pjesama:

1. **Usklici** – polifonija može obogatiti svojom harmonijom jedan „Amen“ ili „Bogu hvala“ na euharistijskom slavlju.
2. **Psalmodija** – često se naziva „falso bordone“ višeglasno recitiranje psalama. Najčešće se tu radi o svečanim hvalospjevima *Veliča* ili *Blagoslovljen* gdje se izmjenjuje redak s pukom i zborom. Takvo pjevanje se zove „alternatim“ ili izmjenično pjevanje. Ako se radi o molitvi psalterija, ne preporučuje se polifonija jer se ne razumije tekst.
3. **Monodija** - riječ i melodija se savršeno spajaju u monodiji ili jednoglasnom pjevanju stoga višeglasje se može upotrebljavati u slučaju nekog tropa ili posljednice npr. Žrtvi Uskrsnici za Uskrs u kojem jedan pripjev može biti višeglasan.
4. **Himni, korali i duhovne pjesme (cantici)** imaju uglavnom jednoglasnu melodiju.

Ove napomene o višeglasnom pjevanju ili polifoniji se ne odnose na pratnju sa zatvorenim ustima (višeglasno mumljanje).

Naspram velikog blaga crkvene glazbe, kao plod zapadno evropske kulture i svjedočanstvo vjere, potrebna je razborita upo-

treba takvih djela u liturgijskom slavlju. U svakom slučaju treba izabrati ono što je dobro za određenu vjersku zajednicu i u određenim okolnostima.

Vokalize

Iznošenje svojih potreba Bogu ili zahvaljivanje, prošnje, ponekad prelazi prag ili razinu riječi. Riječi ne mogu izreći sve ono što duša osjeća ili ono što Duh Sveti šapće našem duhu. To je neopisiv jezik. U tom trenutku samo čisti glas ili glazba mogu zamijeniti titraje srca.

Naša liturgija nije isključila u svom pjevanju glazbu koja nadilazi riječi. Jedan od primjera nalazimo u Bibliji gdje se produžuje pjevanje sa pjevanjem hebrejskih slova: *aleph*, *beth*,…koja se nalaze na počecima strofa Lamentacija. Osim toga takve vokalize nalazimo u *Jubilusu* koji često puta produžuju zadnji slog riječi „alleluia“, dakle slog „*ia*“ što aludira na Božje ime Jahve. Također pjesmu bez riječi nalazimo u nekim skladbama ili molitvama pogotovo u karizmatskim zajednicama takozvani govor u jezicima kada duša pjeva bez riječi.

„Tko kliče, ne izgovara riječi: to je jedan ton bez riječi; to je glas duše koja razglašava svoju radost i izražava ono što osjeća bez objašnjenja i smisla. Kako bi preveo radost, čovjek ne upotrebljava riječi koje se mogu izgovoriti i razumjeti, već njegova radost eksplodira bez riječi: dakle taj glas kao da raznosi radost koja se nalazi u punini bića i koja se ne može formulirati.“ (Ennar. In psalmum, 99,4 ; slobodni prijevod)

Instrumentalna glazba

Na razini iznad riječi susrećemo zvuk instrumenata. Kada jedan instrumentalista nadahnuto svira, onda on može podići molitveni duh u vjerskoj zajednici. Izvedba više instrumenata nije zabranjena u liturgijskom slavlju, međutim njihova upotreba mora biti vrlo delikatna.

U liturgijskom slavlju samo orgulje mogu svirati prije ulazne pjesme, nakon pročitanih čitanja, za vrijeme prikazanja, pričesti i na kraju svete mise.

Iznad svih zvukova nalazi se ono čemu sva glazba vodi: tišina koja izražava neizrecivo.

OD RUJNA UPISI U NADBISKUPIJSKU ŠKOLU ZA CRKVENU GLAZBU

TKO? Djeca, mladi, odrasli i stariji - **KAKO?** Može i bez glazbenog predznanja
GDJE? Teologija u Rijeci (stara zgrada filozofskog fakulteta)
Više informacija: vidi stranice riječke nadbiskupije **www.ri-nadbiskupija.com**

Vjekoslava Jurdana: *Zvonẽjskē lumbrèli*

U crkvi sv. Antuna Opata, na Zvonećoj, 8. lipnja promovirana je zbirka poezije pod naslovom *Zvonẽjskē lumbrèli*, u prijevodu Zvonećanski kišobrani. Autorica Vjekoslava Jurdana, ili kako bi se rekli po zvonejski: Vèkoslava Jūrdana, u naslovu parafrazira zvonejsku izreku koja se odnosi na proces obnove sjećanja događaja koji su prošli: *Smo stare lumbreli opirali.*

Autorica je tako objavila svoju već drugu zbirku pjesama (prva je *Kolajnica*, 2013.). Ovu je posvetila svomu rodnomu mjestu, selu Zvoneća, u općini Matulji, a sve je nekada pripadalo tzv. Opatijskome krasu.

Promocija zbirke održana je na Duhove, a u čast sv. Antuna Padovanskoga koji je supatron mjesta. Inače, Zvonećani slave sv. Antuna Opata koji dan nazivaju Antonja, ali se slavi i dan Antuna Padovanskoga - i taj se dan zove Antonjica.

Već nekoliko godina, uz Antonjicu upriličuje se i promocija književnoga djela. Do sada su to bila prozna djela najstarijega Zvonećana, Franje Matetića, koji je postao svojevrsni fenomen mjesta i šireg područja, a čije je stvaralaštvo predstavljeno u recentnim znanstvenim izvorima s područja filologije.

Zbirka Vjekoslave Jurdane u pet cjelina (Košìć, Kvâdri, Na skrīvàlo, Lumbrèli, Carmina Matetichiana) donosi sjećanja na život i djetnjstvo na Zvonećoj 70-tih godina prošloga stoljeća. Nižu se motivi obojani sjećanjima, emocijama, slikama krajolika, običajima i navadama, gastronomijom, izradom specifičnih predmeta, a posebno se ističe veza s prirodom, obradom zemlje, razumijevanje čovjekova duha i čežnje za Bogom.

Zbirka je napisana na čakavskom narječju, osobitomu idiomu Zvoneće koji pripada sjeveroistočnom čakavskom ekavskom poddijalektu, a kojega se autorica (pri)sjeća, budući da su je životni putovi već zarana odvojili od toga mjesta u kojemu je njezina majka službovala kao učiteljica. Vjekoslava Jurdana sada živi u Lovranu, sa suprugom i sinom, i aktivna je članica i solistica zbora crkve sv. Jurja u Lovranu.

Promocija održana u crkvi sv. Antuna Opata, podržana je velikim brojem posjetitelja i popraćena burnim pljeskom nakon svake pročitane pjesme koje je nadahnuto izvela poznata interpretatorica čakavske poezije dr. Rajka Jurdana Šepić. Radosne riječi uputio je i nakladnik Franjo Butorac u ime Naklade Kvarner d.o.o. te dr. Jasna Gržinić koja je i akcentuirala zbirku. Događaj je uveličala i zamjenica načelnika Općine Matulji, g. Eni Šebalj koja je potakla daljnje stvaralaštvo na tome području.

Posebnu notu zbirci daju ilustracije Vedrana Ružića koji je i sam umjetnički vezan za Zvoneću te je ostvario iznimne prizore života u tomu jedinstvenomu mjestu. Iste su, za ovu priliku, bile izložene unutar prostora crkve.

Cjelokupno događanje popratila je i izložba slika “Našega kraja” članova udruge slikara Matulji. Uz taj blagdan, zapjevali su i Zvonejski kanturi sa autohtonim bugarenjem, a moguće je bilo i degustirati također autohtonu sortu vina, zvanoga jarbola. Udruga “Jarbola” pomogla je tiskanju zbirke, na čijoj se korici može naći i etimologija leksema *jarbola*. Valja naglasiti da je knjiga objavljena i uz pomoć Općine Matulji, Mjesnoga odbora Zvoneća, Općine Lovran i tvrtke Afro d.o.o. Permani.

Radujemo se osobitoj tradiciji maloga mjesta i očekujemo nov književni uradak *drugo leto* (druge godine):

(Jasna Gržinić)

Āntônja

Oglāsìl se j’
zvōnējskī
rôg.
Pramalèćē
va zrâke
dišî.
Drēmȁfki
pomàlo
zdĩžū
svojè bēlē
glâvi,
a snêg
se
topî.
Nèka se sè zbũdī
i vèć ne spî.
To zvon
mlādega lèta
zvonî.
Novēmù
živjēnjū
haptî.
Zvōnējskā
zemjȉca
i brîžno blâgo
nèka
bogàto
rodî.
Zvonî zvôn.
To sèh čùvā
i blagoslīvjā
Svētī Antôn.
Dîn - dôn, dîn - dôn

IZDANJA VERBUM

Prva slikovnica o papi Franji

“Naš prijatelj Jorge”

Dječje izdanje koje je izazvalo veliku pažnju u mnogim zemljama, prva slikovnica o papi Franji “Naš prijatelj Jorge. Priča o životu pape Franje” upravo je objavljena na hrvatskom jeziku u izdanju nakladne kuće Verbum. Ta knjiga u kojoj se najmlađim čitateljima približava lik pape Franje objavljena je već na deset jezika, plasiravši se i na ljestvicu bestselera za djecu i mlade na Amazonu, a dobila je i posebno priznanje zbog pedagoškog pristupa kojim se odlikuje.

Život pape Franje u ovoj prekrasnoj knjizi ispripovijedan je na djeci blizak način, pomoću mjestâ na kojima je odrastao. Sjajne ilustracije nagrađivanoga Giovannija Manne predstavljaju čitatelju životni put i poziv koji su dječaka Jorgea doveli do toga da postane papa Franjo, a lagano i privlačno pripovijedanje autorice Jeanne Perego ocrtava lik mladoga Bergoglia u kojemu se svako dijete može prepoznati.

U knjizi su slikom i riječju oživljenje okolnosti, ambijent i ljudi koji su obilježili život najprije dječaka Jorgita, potom patera i monsinjora Jorgea, kardinala Bergoglia te na kraju pape Franje.

Ono što je zanimljivo istaknuti uz ovu slikovnicu jest da je dio prihoda od njezine prodaje namijenjen udruzi *El Almendro* u Buenos Airesu, vrlo dragoj Papi, koja je posvećena ponovnu uključivanju u društvo djece, adolescenata i mladih, žrtava zlostavljanja i ovisnosti.

Film o bl. Miroslavu Bulešiću pobjednik V. festivala hrvatskih katoličkih filmova - Trsat

Dokumentarni film »Moja osveta je oprost« dobio je 'Oscar s Trsata' te je u subotu, 7. lipnja proglašen pobjednikom V. Festivala hrvatskih katoličkih filmova - Trsat.

Dokumentarni film »Moja osveta je oprost«, o životu i tragičnoj smrti istarskog svećenika blaženog Miroslava Bulešića scenaristice Irene Hrvatin i redatelja Nevena Mihaela Dianeževića u produkciji HRT-a 2013., najbolji je film ovogodišnjeg Festivala hrvatskih katoličkih filmova i dobitnik trsatskog grand prixa – skulpture »Trsatski hodočasnik«. Petu godinu za redom Festival je početkom lipnja održan u Trsatskom svetištu – Auli pape Ivana Pavla II. Zahvaljujući na priznanju Hrvatin je rekla da nagrada pripada svima koji su na filmu »Moja osveta je oprost« radili, ali i onima koji su o Bulešiću, njegovom ubojstvu i tom vremenu u filmu svjedočili, a koji su o tome šutjeli više od 66 godina, ne zato što su htjeli, nego zato što su morali šutjeti.

"Film smo radili u povodu Bulešićeve beatifikacije, a cilj je bio da se javnost upozna s njegovim likom, nedovoljno poznatim zato što se istinu moralo desetljećima šutjeti. Živi svjedoci su kreirali priču i to je velika vrijednost ovog filma", rekla je autorica Hrvatin, riječka novinarka HRT-a. Festivalski žiri je pod predsjedanjem redatelja Branka Ištvančića, u konkurenciji 11 kao najbolju montažu ocijenio onu Davorke Feller za film »Komiški Kvarantore«; najboljim skladateljem proglašen je Mladen Ivan Magdalenić za glazbu u filmu »Čujem, vjerujem, vidim«; najbolji snimatelj je Davor Šarić - snimatelj filma »Neukrotivi kardinal«, dok su redatelji toga filma o Alojziju Stepincu Mirela i Ivan Cigić dobili nagradu za najbolju režiju. Za najbolji scenarij nagrađen je Silvio Mirošničenko za film »Bijela kuga«.

„Milosno vrijeme"

Uoči proslave zaštitnika župe u crkvi Presvetog Srca Isusova na Zametu u utorak, 24. lipnja predstavljena je knjiga meditacija vjeroučitelja Miroslava Radića „Milosno vrijeme".

Autora je okupljenim vjernicima predstavio član župnog pastoralnog vijeća Damjan Srdoč koji je govoreći o djelu istaknuo kako je riječ o 52 antropološko - teološke meditacije nastale u prostorima samostana, na duhovnim obnovama, u šetnji kraj mora ili tišini neke crkvice. „Njima autor želi u dušama i životima čitatelja potaknuti promjenu na bolje jer pozvani smo semper magis - uvijek više, ispunjavati svoju duhovnu čašu kapima dobrote, ma koliko čaša velika bila, do njene punine koja nam je određena u našem životu."

Nekoliko meditacija u nastavku su pročitale mlade župljanke Marijana i Irena, a ovim povodom mogla se vidjeti projekcija umjetničkih fotografija autora knjige.

Radić se zahvalio domaćinima, ocima isusovcima te izdavačkoj kući Teovizija te po uzoru na naslov knjige istaknuo: Milosno vrijeme je i onda kada činimo dobro bez prisile, kada ljubimo neljubivo, kada praštamo neoprostivo i kada imamo samo ono što smo dali.

Helena Anušić

Modruš

Modruš broj 11

Sredinom lipnja, a povodom blagdana nebeskog zaštitnika nekadašnjeg biskupijskog središta i drevne župe Modruš, Presvetog Trojstva, objavljen je 11. broj godišnjaka mjesta i župe, list Modruš. Kao i svih prethodnih deset brojeva nakladnik lista je Katedra čakavskog sabora Modruše, glavni urednik je predsjednik Katedre Zvonko Trdić, lektorica Marija Trdić a grafičku pripremu i tisak je izvršio Durieux iz Zagreba. Na naslovnici lista dominiraju učenici mjesne područne škole podno starog grada Tržana, a na zadnjoj stranici modruški detalji protekle zime.

Ovaj kao i prethodna četiri broja tiskan je u formi knjige na 196 stranica te donosi uz više pozdravnih tekstova predstavnika crkvene i svjetovne vlasti, niz vrijednih povijesnih zapisa najstarijih žitelja Modruša i okolice koji svjedoče o vremenima s početka i sredine prošlog stoljeća o kojima povijesna znanost nije ostavila relevantne zapis.

Između ostalog, list na početku donosi uvodni tekst župnika Modruša dr. Željka Blagusa koji kao izlaz iz otegotne demografske situacije vidi u dosljednom hodu Kristovim putem. Načelnik općine Josipdol Zlatko Mihaljević se podsjeća velike proslave ulaska RH u EU 30. lipnja prošle godine održane na Modrušu, nakon čega ističe značajne infrastrukturne zahvate u modruškom dijela općine Josipdol. Župnik dr. Blagus donosi kroniku župe Modruš za 2012. godinu, a slijede još brojni tekstovi o modruškom kraju.

Z. R.

Ratni vihor u Gospiću i okolici

U petak, 6. lipnja u Nadbiskupskom domu u Rijeci predstavljena je knjiga 'ličkog popa' Alojzija Kukeca „Ratni vihor u Gospiću i okolici". O djelu su govorili: mons. dr. Mile Bogović, gospićko-senjski biskup, dr. Šime Vučkov, tadašnji povjerenik Vlade RH za Gospić i Otočac, Goran Crnković, ravnatelj Državnog arhiva Rijeka i Goran Moravček, urednik knjige, dok je u glazbenom dijelu nastupio Nadbiskupijski zbor.

Župnik Ličkog Osika, Široke Luke i Ličkog Novoga, duhovnik gospićke bolnice vlč. Alojzije Kukec u najtežim danima za Domovinu bilježi ratna zbivanja u Gospiću i okolici koliko su mu to okolnosti dopuštale. Kronika obuhvaća razdoblje od kolovoza 1991. godine kad je s okupiranih područja pod upravom pobunjenih Srba počelo sustavno razaranje hrvatskih gradova i sela, do lipnja 1994. godine nakon što je vlč. Kukec dekretom riječko-senjskog nadbiskupa dr. Antona Tamaruta premješten u župu Selce, rekao je urednik djela Goran Moravček. „Vlč. Kukeca upoznao sam u Svećeničkom domu u Rijeci i kroz razgovor saznao da je vodio dnevnik zbivanja što me motiviralo na objavljivanje knjige. „Na potresan način piše o stradanju ljudi, uništavanju civilne i crkvene imovine, ali i daje nadu pišući o brojnim dobročiniteljima iz Austrije, Njemačke, Italije i drugih zemalja koji su u tim teškim danima pomagali. Ovo je svjedočanstvo o nadi i hrvatskom narodu."

O velikom srcu vlč. Alojzija posvjedočio je dr. Šime Vučkov, tadašnji povjerenik Vlade RH za Gospić i Ogulin. Često se savjetovao s vlč. Alojzijem koji je izvanredno poznavao stanje na ratištu na kojemu, kako je dr. Vučkov istaknuo, UNPROFOR bio na strani agresora. S njime se složio ravnatelj Državnog arhiva u Rijeci, Goran Crnković koji je istaknuo kako djelo ima dokumentarnu vrijednost i riječ je o kronici o stvarnom doprinosu Crkve u Domovinskom ratu.

Promociji su se odazvali branitelji s ličkog ratišta, prijatelji vlč. Kukeca. Promocija je otvorila brojna pitanja o senzibiliziranju javnosti za istinom o Domovinskom ratu kao i potrebi prevođenja knjiga o ratu u Hrvatskoj na svjetske jezike.

Plitvice

Svećenički dan na Plitvicama

U ponedjeljak 23. lipnja na Plitvicama je održan svećenički dan za prezbiterijat Riječke nadbiskupije i Gospićko-senjske biskupije. Naime ove dvije dijeceze do 2000. godine bile su jedna pa otuda tradicionalna suradnja u druženju svećenika koji uz Porečko-pulsku i Krčku biskupiju čine i Riječku metropoliju.

Svećenici su se okupili u pastoralnom centru Marije Majke Crkve na Mukinjama gdje su nazočili molitvi Trećeg časa u kapeli, poslije čega je susret nastavljen u dvorani. Domaći ordinarij Gospićko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović ih je pozdravio nakon čega je slunjski župnik i dekan mons. Mile Pecić predstavio Slunjski dekanat. U njemu u 9 župa radi pastoralno samo četvorica svećenika dok dekanat broji oko 10.000 stanovnika. Proteže se u dvije Županije i dvije države. Ovaj je dekanat opustošen, hrvatsko stanovništvo protjerano 1991. Progonstvo je trajalo 4 godine. Povratak na ruševine i obnova pravo su čudo. Obnovljeno je svih 25 sakralnih objekata. Geografski položaj dekanata pruža niz prednosti. Više od milijun ljudi ovuda prođe prema Plitvicama i obratno, promet prema jugu odvija se upravo preko ovog dijela Hrvatske. Ipak, ne zaustavlja se demografski pad stanovništva. Ovaj je kraj dao 12 živućih svećenika i 25 časnih sestara. Ugodno je biti svećenik u slunjskom dekanatu - poručio je slunjski dekan.

Mons. mr. Tomislav Rogić ocrtao je Udbinski dekanat. Mnoge se stvari podudaraju s Slunjskim. Ima oko 10.000 stanovnika. Broji 12 župa na kojima radi 6 svećenika. Geografske udaljenosti župa jedna je od teškoća. Ovaj je dekanat poznat po nacionalnom svetištu hrvatskih mučenika na Udbini. Ovo svetište postaje sve poznatije i dolazi svake godine veći broj hodočasnika. Nakon predavanja dio svećenika je obišao Plitvička jezera, dok je dio posjetio Titovu vilu na Poljanku.

Posjet Titovoj vili koju su gradili ratni zarobljenici od 1948., do 1953. godine bila je prilika da se nazočni uvjere u totalitarizam ondašnjeg političkog sustava kada se za političku avangardu gradilo najluksuznija vila od 6.500 metara kvadratnih! Bila je opremljena raskošno. Po ostacima se vidi da se nije štedjelo na materijalu i monumentalnosti. Tužna je to priča o ljudskoj gluposti, bahatosti i pohlepi, istaknuo je mons. Pecić prilikom posjete tom zdanju.

Zvonko Ranogajec

Ogulin

Proslavljen zaštitnik Hrvatske gorske službe spašavanja sv. Bernard

U nedjelju 15. lipnja na blagdan Presvetog Trojstva u Ogulinu je petu godinu za redom održana središnja proslava sv. Bernarda, zaštitnika Hrvatske gorske službe spašavanja na državnoj razini. Razlog tome je činjenica da je Ogulin grad u kome je pred 140 godina niknula misao o osnivanju Hrvatskog planinarskog društva, među prvima u tadašnjoj Europi. Proslava je započela svečanim ophodom sa zastavama središtem grada od njihovih prostorija do župne crkve Sv. Križa gdje je misu predslavio župnik i dekan ogulinski Robert Zubović. Uz brojne pripadnike gorskih spašavatelja iz svih dijelova Hrvatske misi su nazočili i ogulinski planinari, predstavnici MUP-a, MORH-a i vatrogastva. Od gostiju proslavu su uzveličali brigadni general Mladen Fuzul, župan Karlovačke županije Ivan Vučić, gradonačelnik Ogulina Jure Turković Pročelnik Državne uprave za zaštitu i spašavanje iz Karlovca Martin Barić, i brojni drugi gosti.

Domaćini proslave bili su pripadnici HGSS-a Stanica Ogulin na čelu s pročelnikom Branimirom Vučkovićem.

Z. R.

Šajfarov Gaj

Komemoracija na 70. obljetnicu ubojstva 68 Lađevčana

U četvrtak 19. lipnja u mjestu Šajfarov gaj u župi Lađevac kod Slunja održana je komemoracija i misno slavlje u spomen na 70. obljetnicu zločinačkog ubojstva 68 civila Lađevca i okolice koje su tada pobili partizani. Uz organizatora, braniteljsku udrugu Slunja, Rakovice i Cetingrada i njenog predsjednika Milu Jurčevića koji su organizirali komemoraciju i koji su podigli spomen obilježje pobijenim Lađevčanima, susretu su nazočili vijećnici grada Slunja, načelnici općina Rakovice, Plitvičkih jezera, Cetingrada, udruge Hrvatski domobran, župe Zavalje, Zavičajne udruge Kordunaša iz Zagreba „Korana“ te pjevači Prvog mješovitog pjevačkog zbora hrvatskih branitelja Petar Svačić iz Karlovca. Komemoraciju su uzveličali i povjesničar dr. Josip Jurčević te prof. Ivan Strižić, autor više knjiga o Slunjskom kraju u Domovinskom ratu.

Misno slavlje predslavio je župnik Drežnika, Vaganca i Zavalja Mile Šajfar, inače rođeni Vagančanin, baš kao i umirovljeni svećenik Gospićko-senjske biskupije Leopold Barić i mjesni župnik mr. Antonio Čutura koji je i propovijedao. „Danas odajemo počast nevino ubijenim ljudima koji se nisu bavili politikom već su samo skromno živjeli od rada svojih ruku,“ istaknuo je na početku vlč. Šajfar te pozvao sve nazočne na još jednu komemoraciju 12. veljače naredne godine kada se obilježava 70 godina žrtava u Kuterovčevoj špilji. Mr. Čutura u svojoj je homiliji istaknuo paralelu između izraelskog naroda koji je vrlo brzo zaboravio egipatsko ropstvo te današnjeg hrvatskog naroda koji kao da nije zadovoljan svim postignutim te opet želi u ropstvo. Ispada da ne znamo što hoćemo, jer sloboda znači odgovornost, ozbiljnost, zauzetost za rad i čovjeka. Bog je svijet stvorio ali ne i završio, a na nama je da to obavimo. U tome nam je na usluzi novozavjetna hrana euharistija, zaključio je mr. Čutura te blagoslovio sve nevino ubijene te njihove žrtve prinio Kristu.

Prije mise Mile Jurčević je podsjetio na tragediju civila koje su pobili partizani, 50 su ih strijeljali u Šajfarovu gaju dok su preostale pobili po seoskim kućama, među kojima i 4 žene u drugom stanju. Ukupno su komunisti pobili u Slunjskom kraju za vrijeme i nakon Drugog svjetskog rata oko 3200 ljudi a da za spomenute zločine još nitko nije odgovarao. Cilj branitelja nije razvijati mržnju nego dostojno obilježiti mjesto pogibije i dati dostojan pijetet, zaključio je Mile Jurčević. Dr. Josip Jučević je istaknuo da je Šajfarov gaj jedno od 850 stratišta diljem Hrvatske koje su rezultat komunističkih zločina koji su provodili najgoru ideologiju. Provodeći diktaturu proletarijata koristili su brutalne metode u obračunu s konkurencijom. Bio je to posljednji zločinački sustav koji je obilježio 20. stoljeće. U njemu je na prostoru bivše Jugoslavije pobijeno 664 svećenika, redovnika i redovnice, što je više nego u cijeloj Europi. I danas kada je demokracija vlast su preuzele bivše komunističke strukture a na nama je da na to odgovorilo na izborima.

Zvonko Ranogajec

Metropolijski susret vjeroučitelja

U srijedu 25. lipnja na Udbini i Plitvicama održao se metropolijski susret vjeroučitelja Riječke metropolije koji je okupio oko 80 vjeroučitelja četiriju biskupija, Krčke, Porečko-pulske, domaće Gospićko-senjske te Riječke nadbiskupije. Susret je započeo pobožnošću križnog puta na Krbavskom polju kod crkve sv. Marka Groba pa do Crkve hrvatskih mučenika gdje je zatim služena sveta misa. Susret je nastavljen razgledavanjem svetišta a završen je na Plitvicama u pastoralnom centru Marije Majke Crkve.

Križni Put je predvodio predstojnik KU Gospićko-senjske biskupije vlč. Nikola Turkalj, a molio se križni put u spomen žrtvama hrvatskog križnog puta Ante Mateljana. Od prve postaje uz ostatke nekadašnje crkve na Krbavskom polju koju je podignuo pop Marko Mesić pa sve do Crkve hrvatskih mučenika vjeroučitelji su simbolički prošli put od mjesta velike tragedije pa do mjesta pobjede i poštivanja svih žrtava.

Misno slavlje u CHM predslavio je gospićko-senjski biskup mons. dr. Mile Bogović u suslavlju predstojnika KU Krčke biskupije don Antona Peranića, Porečko-pulske biskupije Sergeja Jelenića, Gospićko-senjske Nikole Turkalja te ostalih svećenika metropolije. Biskup je u svom obraćanju vjeroučiteljima izrazio potrebu štovanja mučenika kojima je posvećeno i ovo nacionalno svetište u kome je susret završio himnom domovini koja slavi danas svoj dan.

Čuvar svetišta Crkve hrvatskih mučenika mons. mr. Tomislav Rogić upoznao je zatim vjeroučitelje s nastankom ideje o gradnji crkve kao realizacijom poruke pape Ivana Pavla II. o potrebi isticanje značajnih mučenika u redovima pojedinih naroda na prijelazu ka 3. tisućljeću, što je ostvario biskup Bogović. Slijedilo je razgledavanje kripte i muzeja. Vjeroučitelji su zatim otišli na Plitvice u pastoralni centar Majke Marije Crkve gdje ih je ugostio domaćin, župnik Plitvica vlč. Josip Štefančić. Nakon okrjepe slijedilo je razgledavanje nacionalnog parka, odnosno donjih Plitvičkih jezera.

Zvonko Ranogajec

Ogulin

Blagoslov zastave i gardista Frankopanske garde

U petak 30. svibnja u Ogulinu je na desetu obljetnicu od osnutka povijesne postrojbe Frankopanske garde Ogulin blagoslovom zastave i gardista u župnoj crkvi sv. Križa obilježena vrijedna obljetnica udruge koja se zadnjih godina osim očuvanja nacionalne i vojne tradicije Hrvatskog naroda na ogulinskim prostorima istaknula i u humanitarnom radu i nazočnosti na brojnim hodočašćima. Svečanu misu na kojoj su nazočili pripadnici Frankopanske garde Ogulin kao i predstavnici grada Ogulina predslavio je u ime odsutnog dekana ogulinskog Roberta Zubovića župni vikar Dino Rupčić.

Vlč. Rupčić je podsjetio na veliki datum hrvatske povijesti 30. svibanj kada je konstituiran prvi višestranački sabor, a na isti datum prije 10 godina osnovana je Frankopanska garda Ogulin. Osim očuvanja sjećanja na odore i oružje iz vremena 1533. godine i ogulinske pukovnije kojom je jedno vrijeme zapovijedao i kasniji hrvatski ban Josip Jelačić, naziv su dobili po osnivaču Ogulina i sinu Stjepana Frankopana Modruškog, Bernardinu Frankopanu. Posebno je istaknuta veljača 2006. godine kada su sa svojim duhovnikom i kumom mons. mr. Tomislavom Rogićem pripadnici Frankopanske garde bili u audijenciji kod pape Benedikta XVI, kao i na dva hodočašća u Lurdu 2005. i 2006. godine, svih deset godina su nazočili vojnom hodočašću u Mariji Bistrici kao i na brojnim drugim hodočašćima. Osim toga istaknuli su se brojnim humanitarnim akcijama pomaganja djeci i bolesnima u potrebi. Na kraju mise vlč. Rupčić blagoslovio je nazočne pripadnike Frankopanske garde, a tijekom mise i zastavu ove postrojbe.

Z. R.

Tounj

Proslavljen Dan općine i patron župe

Blagdan rođenja sv. Ivana Krstitelja svečano je proslavljen u župi Tounj koja ga slavi kao svog nebeskog zaštitnika ali i kao da općine. U župnoj crkvi sv. Ivana Krstitelja okupio se po tradiciji mnoštvo Tounjaca, posebno onih iseljenih u brojne hrvatske gradove kao i hodočasnika iz župa Ogulinskog dekanata. Svečano misno slavlje predslavio je župnik Generalskog Stola vlč. Ivica Tolla u suslavlju mjesnog župnika fra Slavena Mijatovića i župnika Josipdola vlč. Petra Šporčića. Uz članove KUD-a Tounjčica u narodnim nošnjama, misu je glazbom animirao župni zbor pod vodstvom i uz orguljsku pratnju Dalibora Pribanića.

Ivan Krstitelj bio je rođen da uništi svako zlo, nije mu bilo do časti a sam je otišao u pustinju obučen u devinu kožu i dlaku. Ljudi su mu vjerovali jer su osjećali da iz njega progovara spasitelj koji dolazi. Današnjem čovjeku kojemu je glavna moć novac a ne Bog, sv. Ivan Krstitelj može mnogo toga poručiti. Treba osluškivati riječ Božju a nju pronose svećenici. I mi budimo glas u pustinji pa potičimo dobro u svojim obiteljima i među bližnjima, poručio je propovjednik.

Misu su nazočili načelnik općine Ivica Sopek i predsjednik skupštine Karlovačke županije Željko Bokulić a nakon mise pred mnoštvom okupljenih vjernika koncert su održali članovi KUD Tounjčice.

Z. Ranogajec

Bog je jedino bogatstvo koje vjernici žele pronaći u svećeniku!

U četvrtak, 26. lipnja u Velikoj dvorani Teologije u Rijeci obilježen je Dan svećeničkog posvećenja. Duhovno razmišljanje na temu „Svećenik, čovjek zajedništva i poslanja“ (EG 33) pripremio je povjerenik za duhovnu formaciju svećenika, vlč. Vjekoslav Đapić. Okupljene je pozdravio riječki nadbiskup Ivan Devčić rekavši kako svećenici ne mogu vršiti pastoral u župama ukoliko nisu pozorno pročitali apostolsku pobudnicu o naviještanju evanđelja.

Govoreći o temi vlč. Đapić je poručio da se svećenička služba ne može vršiti na subjektivan način. „To ne znači da je kreativnost sputana, nego da je potrebno zajedništvo. Svećenik je čovjek zajedništva i poslanja koje ostvaruje samo u suživotu s drugim svećenicima, svojim biskupom i župljanima.“ Dodao je kako Sveti Otac upozorava i na važnost molitve jer pastoralna djelatnost ovisi o intenzitetu nutarnjeg života. „Zbog toga je važno zajedničko okupljanje, promišljanje i zauzetiji rad na sebi.“

Osvrćući se na dokument „Direktorij za službu i život prezbitera“ poručio je da život u zajedništvu znači preispitivanje vlastite savjesti. „Naš pastoral ne bi bio Božje djelo ako bismo sve radili na svoju ruku i bez zajedništva s drugim svećenicima, mjesnim biskupom i vjernicima. Srž svećeničkog poslanja može se sažeti u jednu rečenicu: Bog je jedino bogatstvo koje vjernici žele pronaći u svećeniku!“ Zbog toga su pojedinici vjernici motivirani otići stotinama kilometara nekom svećeniku na ispovijed, a ne svome župniku, jer su u tom drugom prepoznali Boga, poručio je vlč. Đapić.

U raspravi koja je uslijedila otvorena su pitanja o pronalaženju novih putova evangelizacije i Godini obitelji koja je 14. lipnja počela u Riječkoj nadbiskupiji. Potrebni su konkretni događaji u koje će se uključiti laike kao i aktualizirati poruke sv. Ivana Pavla II. upućene obiteljima, čulo se na skupu. Bez obitelji nema ni Crkve ni naroda, poručio je nadbiskup Devčić dodajući da se upravo zbog toga za geslo Godine obitelji uzelo geslo trećeg Papinog posjeta Hrvatskoj ‘Obitelj - put Crkve i naroda’.

Helena Anušić

Kongres ministranata

Uz nogomet prema Kristu

Raznoliki program Kongresa ministranata Riječke nadbiskupije predstavljen je i održan u subotu, 14. lipnja u bogoslovnom sjemeništu „Ivan Pavao II.“ pod vodstvom sjemenišnih poglavara i bogoslova. Stotinjak ministranata okupilo se pod geslom „U znaku nogometa prema Kristu“, a s ciljem učenja, upoznavanja i razmijene iskustava kroz zabavne radionice i druženje.

Jedna od radionica bila je oslikavanje lica, odnosno popularni body – painting te su ministrantska lica bila obojana različitim bojama, zastavama, imenima slavnih igrača, a u isto vrijeme im je predstavljen život poznatih nogometaša koji svoju nogometnu karijeru i uspjehe zahvaljuju Bogu i o tome svjedoče. Tema druge radionice bio je smisao života. Mali i veliki poslužitelji oltara susreli su se kroz radionicu s različitim zanimanjima i zvanjima te temeljito odgovarali zašto su spomenute profesije važne za društvo. Isto su tako, u kontekstu svetopisamskih citata, pokušali reći koje je njihovo zvanje i na što ih to Bog poziva. Da bi ostali u kontaktu i pratili aktualna događanja koja ih zanimaju, cilj je treće radionice bio kreirati zajedničku facebook grupu koju su ministranti sami osmislili. Popodne je bilo rezervirano za nogomet i navijanje, uz bogati bratski stol i popratne zabavne sadržaje poput stolnog tenisa. Kongres je završio u katedrali sv. Vida gdje su ministranti Riječke nadbiskupije s bogoslovima sudjelovali na zadnjem danu trodnevnice uoči blagdana sv. Vida.

„Naizgled „svjetovna“ tema pokrenula je i starije i mlađe i navela ih da razmišljaju o Isusu i njegovu pozivu upućenu svakom čovjeku. Božji poziv bitno je u sebi otkriti i Njegov put slijediti jer jedino tako čovjek može biti istinski sretan. Susret je pokazao da ministrante i bogoslove puno kvaliteta povezuje i da je dobro da učimo jedni od drugih; pomažući si u zajedničkoj utakmici, osvjetljavamo si osobni put k Isusu. To je dokaz da najvažnija sporedna stvar na svijetu može voditi k najvažnijoj stvari na svijetu: susretu s Kristom!“, istaknuli su organizatori Kongresa ministranata Riječke nadbiskupije.

Pastoralne promjene

Kako je uobičajeno na kraju pastoralne godine riječki nadbiskup Ivan Devčić dekretirao je promjene pojedinih službi u Riječkoj nadbiskupiji. Najviše je promjena u župama, a mijenja se i vodstvo Metropolitanskog instituta u Rijeci te Pastoralne godine za đakone. Zbog pastoralnih potreba promjene u župama uobičajene su i poželjne, a svećenicima predstavljaju nove izazove i iskustva u njihovom služenju Božjem narodu.

Promjene su obuhvatile 23 svećenika i 20 župa. Tri svećenika odlaze u zasluženu mirovinu, a prve službe dobivaju trojica mladomisnika. Promjene su se dogodile i na razini Riječke metropolije koja je dobila novog voditelja Pastoralne godine za đakone, te ravnatelja Metropolitanskog instituta.

Umirovljena su tri župnika: vlč. Ante Cindrić, vlč. Mate Vuković i vlč. Milan Cvitković. Vlč. Cindrića zamijenit će u župi sv. Petra i Pavla u Bribiru kao župni upravitelj vlč. Nikola Gajić, dosadašnji upravitelj župa sv. Antuna Padovanskog u Čabru i Presvetog Trojstva u Plešcima. Na mjesto vlč. M. Vukovića, župnika u župama sv. Nikole biskupa u Brod Moravicama, sv. Petra i Pavla u Podstenama i Našašću Sv. Križa u Završju imenovan je vlč. Tomislav Ravnjak koji je razriješen službe u župama sv. Andrije apostola u Tršću i sv. Vida u Prezidu. Umirovljenog vlč. M. Cvitkovića u župi sv. Josipa u Praputnjaku zamijenit će vlč. Nixon Gonzales koji je razriješen službe župnog upravitelja u župama sv. Jurja mučenika u Hreljinu, a pored Praputnjaka povjerava mu se i župa Blažene Djevice Marije od Karmela na Krasici, kojom je dosad s Kukuljanova upravljao vlč. Marijan Benković.

Vlč. Giuseppe Vosilli, župniku župe sv. Andrije apostola u Bakru, koji je navršio sedamdeset i pet godina, odobreno je produljenje župničke službe na godinu dana.

Vlč. Matija Žugaj razriješen je pastoralne brige za župe Majke Božje od Karmela u Ledenicama, sv. Antuna Padovanskog u Zagonu i sv. Jakova u Krmpotama te je stavljen na raspolaganje Vojnom ordinarijatu RH. Upraviteljem tih župa imenovan je vlč. Jaroslaw Wilczynski koji je razriješen službe župnog vikara u župi sv. Romualda i Svih Svetih u Rijeci.

Vlč. Marko Kopić, upravitelj župa sv. Antuna Padovanskog u Fužinama, sv. Jurja mučenika u Liču i sv. Ivana Krstitelja na Zlobinu razriješen je pastoralne brige za ovu posljednju župu koja je, zajedno sa župom sv. Jurja mučenika na Hreljinu, povjerena, je vlč. Miroslav Perglu, dosadašnjem upravitelju župe sv. Ćirila i Metoda u Rijeci. Novim župnim upraviteljem župe sv. Ćirila i Metoda imenovan je vlč. Siniša Vujčić, povratnik sa studija kanonskog prava u Rimu. Njemu će pomagati kao župni vikar mr. sc. Tomislav Zečević, doktorand i asistent za biblijske znanosti na Teologiji u Rijeci.

Vlč. Mato Berišić, dosadašnji župni vikar u župi sv. Križa na Srdočima u Rijeci imenovan je upraviteljem župa: sv. Andrije u Tršću, sv. Vida u Prezidu, sv. Antuna Padovanskog u Čabru i Presvetog Trojstva u Plešcima. Njemu će kao župni vikar pomagati mladomisnik Marijan Žderić. Vlč. Zlatko Čibarić imenovan je župnim vikarom u župi Sv. Križa na Srdočima.

Promjene su zahvatile i župu Uznesenja Blažene Djevice Marije u Rijeci. Vlč. mr. Mario Gerić razriješen je službe župnog upravitelja kako bi završio doktorski studij iz liturgike. Istovremeno će kao župni vikar pomagati u župi sv. Jurja mučenika u Lovranu gdje će stanovati. Novim upraviteljem imenovan je vlč. dr. Mario Tomljanović koji je razriješen službe župnog vikara u župi sv. Jurja u Lovranu. Njemu će kao župni vikar pomagati vlč. Tomislav Miletić.

Mladomisnik vlč. Pero Marijanović imenovan je župnim vikarom u župi sv. Ivana Krstitelja u Rijeci, a vlč. Lovro Perić župnim vikarom sv. Mihovila na Jelenju. Mladomisnik vlč. Đuliano Trdić upućen je na studij psihologije na Papinsko sveučilište Gregoriana u Rimu.

Mons. Nikola Uravić razriješen je službe voditelja Pastoralne godine za đakone Riječke metropolije. Novim upraviteljem imenovan je vlč. dr. Mario Tomljanović.

Mr. Mario Gerić razriješen je službe ravnatelja Metropolitanskog instituta u Rijeci (MPI), a novi ravnatelj postao je vlč. Marijan Benković.

U promjene u obnašanju pastoralnih službi u Riječkoj nadbiskupiji nisu uključene možebitne izmjene u župama kojima upravljaju svećenici redovnici, jer njihove redovničke uprave nisu Ordinarijatu o tome poslale još nikakvu obavijest.

Nastaviti duhovni rast nakon sakramenta ženidbe

Mladi bračni parovi okupljeni u projektu Ureda za obitelj Riječke nadbiskupije održali su 9. lipnja u Nadbiskupskom domu završni susret ovogodišnjeg ciklusa. Program praćenja mladih bračnih parova ove je godine okupio 36 obitelji s djecom. Obitelji su se tijekom pastoralne godine jednom mjesečno susretale u riječkim dječjim vrtićima Zvjezdica mira, Nazaret, Mima i Zvončica. „Drago nam je što ovaj projekt živi već 9 godina i zanimanje nije opalo nego okuplja sve više obitelji“, rekao je voditelj Ureda za obitelj mons. Ivan Nikolić.

Djelatnice Vedrana Blašković i Željka Frković podsjetile su na program i teme koje Ured za obitelj nudi supružnicima s ciljem preventivne naobrazbe. Svrha je projekta praćenja mladih bračnih parova, kao i drugih preventivnih programa, kao što su obiteljske i roditeljske škole, jačanje i njegovanje bračnih odnosa. Mlade parove ohrabruju i potiču na otvorenost, suradnju i prihvaćanje pomoći. Susretima i zadanim temama smanjuju se krizne situacije i stvaraju čvrsti temelji na kojima će izgrađivati brak.

Program je osmišljan u tri ciklusa, a u ovome su obrađivanje teme međusobnog prihvaćanja, očekivanja i razočaranja, odnosa s prijateljima i širom obitelji, međusobnih pohvala, vjerskog života, slobodnog vremena i trajnog učenja za brak.

O samom provođenju programa govorile su odgojiteljice u vrtićima koje su ga provodile, a svoje su mišljenje izrazili i sami sudionici koji su potvrdili da su bili ugodno iznenađeni ponuđenim. Nakon sakramenta ženidbe željeli su nastaviti duhovni rast, a ovaj program Ureda za obitelj im je to i omogućio. Djelatnici Ureda ponovili su poziv na proslavu Nadbiskupijskog dana obitelji 14. lipnja u katedrali sv. Vida, kada će u Riječkoj nadbiskupiji započeti Godina obitelji.

Matija Matičić magistrirao međunarodne odnose i diplomaciju

Vlč. Matija Matičić, biskupski vikar za pastoral Riječke nadbiskupije i župnik sv. Nikole biskupa u Rijeci, magistrirao je na temu: “Pregovori Izraela i Palestine od 1991.-2013.”

Uz svoje svećeničke i pastoralne obveze, vlč. Matičić je upisao i nakon tri godine studija i svih uspješno položenih ispita, te obavljenog diplomatskog praktikuma u Kuvajtu pod vodstvom apostolskog nuncija nadbiskupa mons. dr. Petra Rajiča, 26. ožujka 2014., s odličnim uspjehom obranio specijalistički rad, pod vodstvom mentora prodekana prof. dr. Gorana Bandova, na temu: Pregovori Izraela i Palestine od 1991.-2013., s naglaskom na međureligijski dijalog. Osim toga, specijalizirao je i magistrirao međunarodne odnose i diplomaciju na Fakultetu međunarodnih odnosa i diplomacije “Dag Hammarskjold” na katedri za Bliski Istok u Zagrebu. Vlč. Matičić vanjski je suradnik savjetnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Državi Izrael za pitanja Holokausta i međureligijski dijalog. Novi magistar specijalist ovih je dana službeno promoviran i nastavlja doktorski studij iz istog područja.

Dan državnosti

Ne sramite se nikada voljeti svoju zemlju i to posvjedočiti!

Unatoč pljusku stotine Riječana sudjelovalo je u srijedu, 25. lipnja u Povorci hrvatskog ponosa i slave. Predvođeni članovima udruga Domovinskog rata, Zdruga katoličkih skauta Riječke nadbiskupije, članovima Kluba navijača “Armada” povorka je krenula od murala “Vukovar” iz Vukovarske ulice, Korzom do Mosta branitelja gdje su zapaljene svijeće i položeno cvijeće. Potom su se uputili u katedralu sv. Vida gdje je misu za Domovinu slavio generalni vikar Riječke nadbiskupije mons. Emil Svažić.

Na početku misnoga slavlja vjeručitelj i voditelj Zdruga katoličkih skauta, Marin Miletić, pročitao je imena 204 poginula branitelja iz Primorsko-goranske županije.

Generalni vikar, mons. Emil Svažić istaknuo je zahvalnost za sve branitelje koji su omogućili neovisnost Republike Hrvatske, ali i zahvalnost Riječanima koji su unatoč pljusku sudjelovali u povorci i time pokazali da im je stalo do obilježavanja Dana državnosti. “Danas se prisjećamo dana kada se 93% stanovništva Hrvatske odučilo za neovisnost i njihovu želju je 1991. na današnji dan Hrvatski sabor prihvatio.”

Mnoge političke snage ali i neke europske zemlje nisu htjele našu neovisnost, rekao je mons. Svažić. Dodao je da unatoč velikosrpskoj politici, agresiji JNA i srpskih paravojnih postrojbi hrvatski branitelji nisu dvojili ni trenutka i stali su u obranu svoga doma, obitelji i zemlje kako bi nam omogućili ovo što danas imamo. “Više od 15 tisuća branitelja koji su poginuli brojka je koju ne smijemo zaboraviti.”, poručio je.

Podsjećajući na Isusove riječi da nema veće ljubavi od one položiti vlastiti život za svoje prijatelje, poručio je da su hrvatski branitelji dokaz te ljubavi. Sa žaljenjem je istaknuo kako mnogi sumnjaju u domoljublje Riječana, te se zaboravlja da su upravo Riječani u najvećem broju sudjelovali u Domovinskom ratu. „Ne sramite se nikada voljeti svoju zemlju i to posvjedočiti. Također, čuvajte spomen na naše branitelje i način kako je sloboda stečena“, poručio je mons. Svažić.

Helena Anušić

Putovima ubijenih svećenika

U subotu 21. lipnja deset studenata i mladih Riječke nadbiskupije, suradnici i polaznici kateheza za studente i mlade, predvođeni povjerenikom za sveučilišni pastoral vlč. Velimirom Martinovićem, obišli su župne crkve u Delničkom dekanata u Ravnoj Gori, Mrkoplju, Delnicama, Lokvama, Fužinama i Liču gdje su tijekom Drugog svjetskog rata ubijeni katolički svećenici.

„Pomolili smo se za te svećenike, a od sadašnjih župnika saznali su nešto više o njihovim životima, kao i o sadašnjem stanju i životu tih župa.“, rekao je vlč. Martinović. Izrazio je želju da se mladi naraštaji upoznaju s poteškoćama s kojima se Crkva suočavala u bližoj povijesti. „Na taj način mogu ispravno gledati na sadašnjost i usmjeriti se ka budućnosti. Bogu treba zahvaliti za njihov svjedočki život i žrtvu koju su dali za Crkvu i Domovinu i nikad ih ne smijemo zaboraviti.“, rekao je vlč. Martinović.

U Godini obitelji u čijem znaku je Riječka nadbiskupija jedna od želja nam je i poručiti kako je cijela obitelj svjedok vjere, poručio je studentski kapelan. Kao primjer je naveo ubijenu obitelj Gržanić u Ravnoj Gori. „Naime, u župi Ravna Gora ubijen je župnik Vjekoslav Gržanić. Zašto su ga partizani ubili i zašto su se tako okrutno osvetili ovome župniku pa su poslije njega ubili i njegovu majku i oca? Partizani su poubijali nekoliko stotina župnika i svećenika, ali u malo kojoj bi se župi osvećivali župniku tako da poslije njega ubiju i njegove roditelje. To se dogodilo u župi Ravna Gora 1943. godine.“, stoji u nekrologu Riječke nadbiskupije. Govoreći o mogućim razlozima ubojstva vlč. Martinović je naveo pismo župnikove rođakinje Marije Gržinić u kojemu piše da je vlč. Gržinić u svojim propovijedima govorio da je protiv komunizma.

Mladi su se sa studenskim kapelanom prisjetili su se i vlč. Ladislava Šporera koji je rođen 1893. u Sungeru (Mrkopalj), bio župnik u Delnicama, a komunisti su ga ubili na Badnjak 1941. dok je išao na zornicu. Na kraju ostaje otvoreno pitanje može li zločin zastarjeti i hoće li ikada krivci odgovarati, poručio je vlč. Martinović.

Duhovsko bdijenje

Duh Sveti nam svojom snagom jamči da ćemo uskrsnuti

„Blagdan Duhova je blagdan Crkve, Isusove muke i uskrsnuća. Poslanjem Duha ispunja se Isusovo pashalno otajstvo“, rekao je u propovijedi mr. Mario Gerić

Mladi i studenti do posljednjega mjesta ispunili su 7. lipnja katedralu sv. Vida na Duhovskom bdijenju kojega je organiziralo Povjerenstvo za sveučilišni pastoral Riječke nadbiskupije. Katehezu je pripremio povjerenik za studentski pastoral Velimir Martinović, a misno slavlje prevodio Mario Gerić. Večer su glazbeno animirali mladi Zajednice Krista Kralja i band Assunta.

Temeljna značajka i zadatak Duha jest da Crkvu uvodi u istinu, a ona je objavljena Riječ Božja, po kojoj se Crkva uvijek pomlađuje i obnavlja, ona je semper reformanda, i on ujedinjuje u zajedništvu i služenju. Iz ovoga je očito gdje nema zajedništva i služenja nema Kristove Crkve (nisam došao biti služen, nego da služim).“ Na ovaj način Crkva se pokazuje kao puk okupljen polazeći od jedinstva Oca, Sina i Duha Svetoga (DV 4). „Ova slika jedinstva Presvetog Trojstva oslikava jedinstvo Crkve u kojoj je puno različitih karizmatskih darova koje daje Duh, ali oni moraju biti usmjereni prema istom cilju, a taj je izgradnja sveopće Crkve.“

U nastavku je istaknuo kako je sva Isusova evangelizatorska djelatnost stavljena pod djelovanje Duha, a taj isti Duh spustio se i na njegove učenike. Očito je i Sveti Otac Franjo inspiriran ovim trenutkom silaska Duha Svetoga na apostole zamijetio evangelizacijsku zadaću Crkve koju su učenici tad primili „rođenjem odozgor“ i bez straha izašli na ulice svjedočiti ljepotu Evanđelja te nas podsjeća kako je Crkva misijska i da treba izaći na trgove“, zaključio je Martinović.

U prigodnoj propovijedi Mario Gerić je naglasio važnost okupljanja mladih za darove Duha Svetoga. Blagdan Duhova je blagdan Crkve, Isusove muke i uskrsnuća. Poslanjem Duha ispunja se Isusovo pashalno otajstvo. „Ako smo otvoreni Duhu, istina će postati dio našeg života, a mi nositelji božanske istine. Imamo Branitelja i ako smo nositelji istine, nećemo biti crnilo ovoga svijeta, nego nositelji Radosne vijesti. To nije teorija već konkretnost našeg života i pozvani smo postati istina ovoga svijeta i svjedočiti Krista.“, zaključio je vlč. Gerić.

Duhovsko bdijenje okupilo je mlade iz molitvenih zajednica Riječke nadbiskupije koje su pripremile prigodan program o darovima Duha Svetoga.

ROUNIŠKA MAŠA

Na ovogodišnjem tradicionalnom okupljanju vjernika tršćanske župe „Rouniškoj maši“, na platou kod crkvice Pohođenja Marijina u Ravnicama okupio se zavidan broj vjernika koje je privuklo lijepo vrijeme, ali i mogućnost da provedu nekoliko trenutaka u molitvi u duševnom spokoju. Misno slavlje predvidio je Tomislav Ravnjak župnik župa Tršće i Prezid uz članove mješovitog pjevačkog zbora župe Tršće. Iako se temperatura kretala oko 25 stupnjeva a sunce je nemilosrdno peklo, sve je proteklo u najboljem redu iako je hladovina bila najtraženija, a nje je bilo dovoljno, kao i sjedala za ostarjele osobe.

Na kraju misnog slavlja vlč. Ravnjak zahvalio je vjernicama Ravnica i susjednih naselja koji su uredili okoliš i unutrašnjost crkvice, ali se i pobrinuli za domjenak nakon mise. A nisu izostale niti riječi pohvale za članove Mješovitog zbora tršćanske župe, vjerne sudionike ove manifestacije.

Željko Malnar

Bogoslov Marko Šarić zaređen za đakona

U nedjelju, 29. lipnja na svetkovinu sv. Petra i Pavla u župnoj crkvi sv. Andrije apostola u Bakru riječki nadbiskup Ivan Devčić za đakona je zaredio bogoslova Marka Šarića.

Govoreći o važnosti blagdana nadbiskup je istaknuo kako su sv. Petar i Pavao u Rimu dali svjedočanstvo za Krista: Petar je bio raspet, a Pavlu je odrubljena glava. Zbog toga se njihovo mučeništvo zajedno slavi, poručio je nadbiskup.“Petar je prvi u ispovjedanju vjere, a Pavao u tumačenju njenih dubina. Petar je od vjernih Židova osnovao prvu Crkvu, a Pavao objavio tvoje ime poganima i postao učitelj naroda”, podsjetio je nadbiskup na tekst u Predslovlju njihove svetkovine.

U povodu ređenja za đakona mladog bogoslova, nadbiskup je objasnio značenje tog čina za Crkvu i narod. “Apostoli su uveli službu đakona nakon što su se pojavili sukobi između Židova iz dijaspore koji su postali kršćani i kršćana koji su bili Židovi, ali su živjeli u Jeruzalemu i na području Palestine. Razlog sukoba bilo je uvjerenje prve skupine da se njihove udovice neravnopravno tretiraju kod dijeljenja pomoći. Ne želeći gubiti vrijeme na rješavanje tih problema, jer su smatrala da im je prvotna zadaća propovijedanje Božje riječi, apostoli su predložili zajednici osnivanje nove službe za rješavanje takvih problema.” Zajednica je prijedlog prihvatila i predložila je sedam muževa ‘na dobru glasu, punih Duha i mudrosti’ (Dj 6,3), rekao je nadbiskup. Kako slične potrebe još uvijek postoje u Crkvi, nastavljena je praksa ređenja đakona, s time da su neki ostajali trajni đakoni, a drugi samo privremeni dok nisu postali prezbiteli ili svećenici.

Đakonat je najniži ili prvi stupanj svetog reda, no to ne znači i manje važan ili potreban. “Đakonat izražava najdublju istinu o Isusu koji je radi nas i našeg spasenja postao slugom sviju. Sam je Isus u tom smislu o sebi rekao da nije došao biti služen, nego služiti.” Zato se sličan stav očekuje i od svih koji ga slijede, poručio je nadbiskup. “To znači da niti biskup niti prezbiteri niti itko drugi tko vrši neku službu u ime Kristovo ne može to činiti na dostojan način bez spremnosti i raspoloživosti za služenje. Đakonat, tj. služenje, u tom je smislu sama srž svake crkvene službe, počevši od pape i biskupa na niže.”

Služiti znači biti za druge i to je bila i Kristova egzistencija, a takva treba biti i Crkva, poručio je propovijednik. “Crkva koja bi prestala služiti spasenju svijeta postala bi svrhom samoj sebi, bila bi kako papa Franjo kaže ‘autoreferencijalna’, bez istinskog odnosa prema svojem Utemeljitelju i bez prave otvorenosti čovjeku i svijetu. Bila bi Crkva koja se bavi sobom.”, upozorio je nadbiskup Devčić.

Marko Šarić rođen je u Rijeci 13. rujna 1988. godine, od oca Marka i majke Ankice rođ. Grginčić. Kršten je u crkvi sv. Andrije apostola u Bakru 22. siječnja 1989. gdje je ministrirao i bio aktivno uključen u život župe. U rujnu 2003. odlazi u Zadar u Nadbiskupijsko sjemenište “Zmajević”, a u listopadu 2007. ulazi u Bogoslovno sjemenište “Ivan Pavao II.” u Rijeci i upisuje Teologiju u Rijeci. Kandidaturu za svete redove primio je u katedrali sv. Vida, 21. ožujka 2010.

Nadbiskup Tamarut 'donosio' je Isusa onima koji su sve izgubili

U subotu, 28. lipnja navršilo se četrnaest godina od smrti nadbiskupa i metropolite riječko-senjskog mons. dr. Antona Tamaruta. Misu zadužnicu u katedrali sv. Vida predvodio je riječki nadbiskup Ivan Devčić kojega je na isti dan prije 39 godina za svećenika zaredio nadbiskup Josip Pavlišić.

Govoreći o životu svog prethodnika istaknuo je kako je nadbiskup Tamarut živio u siromaštvu i u vremenu koje nije bilo naklonjeno Crkvi. "Bilo je to vrijeme razaranja Nadbiskupije, vrijeme velikog broja ožalošćenih, protjeranih, vrijeme rušenja crkava i ubijanja. Pokojni nadbiskup Tamarut je poput Petra i Ivana 'donosio' Isusa onima koji su sve izgubili i tako im pomagao da 'stanu na noge'. Geslo mu je bilo "Da, Oče!" čime je htio izraziti svoju želju za suobličenje Kristu u poslušnosti Ocu.

U nastavku je rekao kako mnogi od Crkve traže samo materijalno bogatstvo zaboravljajući da je njezino pravo bogatstvo druge vrste. "Crkva jest bogata, ali Isusom Kristom. Ona tu svoju snagu daje vjernicima kada je najteže u što smo se uvjerili u mnogim situacijama. Zbog toga moramo biti zahvalni svima koji danas ljudima darivaju Krista."

Osvrćući se na tekst Ivanova evanđelja u kojemu Isus tri puta Petra pita 'Ljubiš li me?', nadbiskup Devčić je istaknuo kako je to pitanje postavljeno i nama. Tu ljubav pokazujemo kada praštamo, vršimo Božje zapovijedi, ali i kada smo zbog bolesti prikovani za krevet. "Veliko je otajstvo prihvaćanje patnje. Vjeru u Božju ljubav imao je i nadbiskup Tamarut u svojoj bolesti koju je prihvatio u vjeri i nadi u Gospodina." Nakon misnoga slavlja nadbiskup Devčić pomolio se na grobu mons. dr. Antona Tamaruta.

15. rođendan zajednice Agape

Molitveno - karitativna zajednica Agape Prve riječke hrvatske gimnazije proslavila je 5. lipnja 15. godišnjicu djelovanja. Inicijativu je na proljeće 1999. pokrenuo vjeroučitelj Miroslav Radić koji Agape i danas vodi.

„Nismo htjeli samo učiti o svojoj vjeri, nego je i provoditi u praksi. Željele smo biti drugačije, postati svjetlo svoje vjere, pružiti ruke i otvoriti srce onima kojima je to najpotrebnije. Željele smo obasjati putove izgubljenima, zagrliti napuštene i vratiti nadu onima koji su je izgubili", rekla je jedna od članica Agapea Ivana Blažeković.

Cilj Agapea je znanja sa satova vjeronauka pretočiti u konkretna djela dobrote i ljubavi prema bližnjima tako da tim djelima mijenjamo sebe i svijet u kojem živimo po primjeru Isusa Krista, ističe vjeroučitelj Radić dodajući kako Agape u svom karitativnom radu organizira ili sudjeluje na raznim molitvenim i kulturnim akcijama koje osim humanitarnog, za cilj ima duhovni rast učenika.

„Cilj nam je među vršnjacima širiti ideje o potrebi molitve, humanosti, suosjećanja, pomaganja, kulture, zaštite okoliša, duhovne ekologije, prijateljstva i ljubavi. Želimo biti primjer drugim mladima u školi, gradu i šire da je moguće na pozitivan način koristiti svoje vrijeme, znanje i sposobnosti. Nastojimo pokazati da vjeronauk u školi može biti poticajan i za život učenika koristan i pozitivno prepoznatljiv i vrednovan u društvu, Crkvi i medijima", ističe Radić.

Dodaje kako im je želja biti most između školskog i župnog vjeronauka te nakon odlaska iz školskih klupa motivirati mlade da budu aktivni u Crkvi i društvu u skladu s potrebama i mogućnostima. „Želja nam je da mladi nakon završetka gimnazije budu pokretači nekih akcija u svojim župama i zajednicama mladih vjernika."

U svom je petnaestogodišnjem radu Molitveno-karitativna zajednica Agape sa svojih oko sto pedeset članova, ostvarila je 182 razne akcije od kojih je većina bila izvan redovne nastave vjeronauka. One su dokaz opravdanosti postojanja ovakve zajednice i po kojoj je Prva riječka hrvatska gimnazija postala prepoznatljiva u Rijeci i Hrvatskoj, poručio je Radić. „Uz ime Agapea posebno se vežu Multimedijalna ekumenska molitva i akcija "Maturanti brašno ne bacajte nego ga darujte siromašnima" koje se već dugi niz godina provode u školi."

Svi smo ljudi s istim potrebama!

Tridesetak srednjoškolaca Gimnazije Vukovar posjetilo je u petak, 27. lipnja Nadbiskupijski dom u Rijeci gdje su se susreli s riječkim nadbiskupom Ivanom Devčićem.

Tradicionalno, Riječku nadbiskupiju godinama posjećuju djeca Srebrenice o kojima brinu Katolički skauti Riječke nadbiskupije uz veliku podršku Prve sušačke hrvatske gimnazije i drago mi je što postoji i inicijativa povezivanja istoka i zapada Hrvatske, rekao je nadbiskup. U nastavku je istaknuo kako su nedavne poplave solidarizirale stanovništvo Hrvatske, a te solidarnosti bilo je i kada nam je bilo najteže - u ratu. „Pomažući poplavljenim područjima nikoga se nije isključivalo. Pomagalo se BiH i Srbiji i tu širinu treba njegovati. Na to smo osobito mi kršćani pozvani i na to nas Isus poziva kada kaže da smo svi braća i sestre."

Nadbiskup je mladim Vukovarcima zaželio ugodan boravak na Kvarneru. Oni će, u Domu katoličkih skauta „Alojzije Stepinac" u Driveniku ostati do nedjelje, 1. srpnja. Voditelj projekta, vjeroučitelj Marin Miletić upoznao ih je s poviješću Riječke nadbiskupije s osobitim naglaskom na živote svetaca, napose zaštitnika grada sv. Vida. Podsjetio je da su učenici Prve sušačke hrvatske gimnazije već osmu godinu za redom posjetili Herojski grad u listopadu prošle godine, a sedmu godinu za redom u suradnji s Katoličkim skautima Riječke nadbiskupije organizirali jedinstven projekt „Vukovar u Rijeci".

Helena Anušić

Pozvani smo živjeti i svjedočiti ljubav

Riječki nadbiskup Ivan Devčić predvodio je 27. lipnja misno slavlje u samostanu sestara Presvetog Srca Isusova na Drenovi u povodu istoimenog blagdana. „Svrha ove svetkovine je zahvaliti Bogu za njegovu neizmjernu ljubav prema nama grešnicima i moliti ga da nam pomogne odgovoriti svojom ljubavlju na njegovu ljubav." Blagdan Presvetog Srca Isusova potiče nas na razmišljanje o Božjoj ljubavi i o našem odnosu prema njoj, a osobito na propitivanje što u našem životu nije u skladu s tolikom ljubavlju kojom nas Bog u Isusu obdaruje.

Nadbiskup je u nastavku rekao da Bog svoju ljubav prema nama očituje na dva temeljna načina: stvaranjem i spašavanjem. „Znamo i da je ljubav višeznačan pojam. Postoji samo jedna vrsta ljubavi po kojoj ulazimo u zajedništvo s Bogom. A to je ona ljubav kojom nas same Bog u Isusu Kristu ljubi. To je drugom otvorena, sebedarna, požrtvovna ljubav. Takvom nas ljubavlju upravo Krist ljubi, koji se odrekao svoga božanskog sjaja, postao jedan od nas, s nama solidaran u svemu osim u grijehu, te samog sebe predao za nas sve do smrti, i to premda smo mu bili neprijatelji." Tu ljubav je živjela i svjedočila službenica Božja Marija Krucifiksa Kozulić, utemeljiteljica Družbe Presvetog Srca Isusova, poručio je nadbiskup.

Na tu ljubav poziva i papa Franjo u pobudnici „Radost evanđelja" gdje govori o „Crkvi koja izlazi". Upozorio je na riječi Svetoga Oca o Crkvi koju preferira, ranjivu i prljavu jer je izašla na ulice. „Ne želim Crkvu koja je bolesna zbog zatvorenosti i komocije hvatanja za vlastitu sigurnost. Ne želim Crkvu koja je zabrinuta za to da bude središte, a napose biva zatvorena u klupko opsesija i procedura. Ako što mora u nama probuditi sveti nemir i zaokupiti našu savjest, onda je to činjenica da naša braća žive bez snage, svjetla i utjehe prijateljstva s Isusom Kristom, bez vjerničke zajednice koja ih prihvaća, bez smisla i cilja u životu."

Trostruko slavlje u Cerniku

U župi Cernik, 8. lipnja na svetkovinu Duhova misnim slavljem obilježena su tri velika događaja: prva sv. pričest kojoj je pristupilo četrdeset i petero cerničke djece, mlada misa vlč. Pere Marijanovića i 40. godišnjica misništva cerničkog župnika vlč. Pere Zebe, koji će uskoro biti proglašen monsinjorom i kanonikom katedrale sv. Vida.

Suslavitelji su bili uz župnika Cernika, rektor bogoslovskog sjemeništa vlč. Sanjin Francetić, ravnatelj riječkog Caritasa mons. Nikica Uravić, župnik Jelenja vlč. Ivan Milardović, ovogodišnji jelenjski mladomisnik vlč. Marijan Žderić i studentski kapelan vlč. Velimir Martinović koji je i propovijedao. Poslužitelj oltara bio je trajni đakon Tomislav Sikavica. U župi sv. Bartola apostola u Cerniku do sada su bile dvije proslave mladih misa: 1905. god fra Andrije Mavrinca, a 2011. god. vlč. Ivana Milardovića.

"Danas je za ovaj kraj radostan dan. Danas se ovdje spušta nebo na zemlju. Danas je rođendan Crkve. Isusovi učenici bili su zatvoreni i u strahu pred Židovima dok nije sišao Duh Sveti. Oni su se tada promijenili, ohrabrili. Na takvu novinu nas poziva papa Franjo. Da budemo Crkva napolju, koja izlazi iz prostora,iz sakristije i odlazi ljudima koji Crkvu trebaju, trebaju njezine pastire ali i vas vjernike.", rekao je vlč. Martinović.

Mladom svećeniku, koji je na svoju prvu misu ispraćen iz obiteljske kuće uz roditeljski blagoslov je poručio da svećenik – pastir nije lako biti. "Svećenik je lijepo biti kada prinosiš svetu Euharistiju. Saživi se s njom, neka to bude tvoja 'ovisnost' . Neki su ovisni o alkoholu, drogi ili moći. Ti budi ovisan o Euharistiji. Kada te spopadne umor, dvojbe i problemi Duh Sveti je onaj koji je uvijek uza te. Neka Duh Sveti bude tvoja zaštita, utjeha i snaga da radosno svjedočiš da je s tobom, da je Crkva živa."

Četrdeseta obljetnica je broj punine. Židovi su 40 godina išli kroz pustinju. Vlč. Zeba je četrdeset godina vjerno svjedočio živoga Krista. Upoznao sam ga prvi puta u Rijeci. Bio sam bogoslov. Kada sam čuo kako govori, rekao sam da je to drugi Ciceron. Bog mu je dao puno darova koje je upotrijebio za izgradnju Crkve Božje i naše Metropolije. Uvijek je bio onaj koji upućuje mlađe kolege i daje im smjernice kako ići dalje, rekao je vlč. Martinović. Tijekom propovijedi obratio se i prvopričesnicima rekavši neka živi Krist kojeg će prvi puta primiti promijeni njihova srca kao bi mogli biti vjerodostojni svjedoci u ovom podneblju.

Misno slavlje pjesmom je pratio udruženi zbor Bakarskog dekanata „Trisagion". Nakon misnog slavlja predstavnici župe lijepim riječima čestitali su slavljenicima a za sve prisutne organizirano je druženje.

Vlč. Pero Zeba župom Cernik upravlja od 1999. god nakon brojnih župničkih službi u Riječko-senjskoj nadbiskupiji. Za svećenika je zaređen 9. Lipnja 1974. god. u katedrali Sv. Vida u Rijeci. Župu Cernik zadužio je mnogim materijalni a posebno duhovnim djelima. Dijete je brojne kršćanske obitelji iz koje su svećenici, također, njegov brat Stipe i nećak Kristijan.

Mladomisnik vlč. Pero Marijanović rođen je 24. siječnja 1988. god. u selu Vukanovići u Bosni i Hercegovini. Od 1994. god živi s obitelji. ocem, majkom i četiri sestre u Čavlima- župi Cernik. Osnovnu školu završio je u Čavlima, gimnaziju u Zadru, a filozofsko-teološki studij 2011. god. u Rijeci.

Završetak pastoralne godine na Viškovu

Župa sv. Mateja na Viškovu najmnogoljudnija je župa u Riječkoj nadbiskupiji. Plodovi pastoralnog rada i zahvale za zajedništvo s Gospodinom i jedni s drugima ogleda se u susretima na euharistiji na kraju pastoralne godine. Nedjelja Presvetog Trojstva je za svetomatejske učenike bila nedjelja zahvale za proteklu školsku i pastoralnu godinu. Slijedeće su nedjelji svi vjernici bili pozvani obnoviti Tijelovsku procesiju kroz mjesto i tako javno svjedočiti vjeru i probuditi u srcima zaspalih želju za Presvetim. U hodu za Presvetim Oltarskim Sakramentu okupilo se više od tisuću raspjevanih svetomatejaca, od najmanjih u kolicima, vrtićke djece i školaraca do odraslih.

Završetak pastoralne godine, trajao je više nedjelja i svoju konačnicu zapisao u "šećeru na kraju". U nedjelji Petra i Pavla, na misi u 11.30 prosjek godina prisutnih nije premašivao brojku deset. Okupili su se djeca i odgajateljice dječjih vrtića "Viškovo", "Loptica" i "Zvončica", mlade obitelji s bebama i djecom i slavili misu zahvalu za pedagošku godinu. Molilo se, pjevalo, recitiralo s istinskim oduševljenjem i punim srcima. Misu je predvodio župni vikar Josip Blažotić pod budnim okom župnika, mons. Ivana Nikolića.

V. D.

Obnovljena tradicija tjelovske procesije

Nakon šezdesetak godina župa sv. Mateja na Viškovu obnovila je tradiciju tjelovske procesije koja je 19. lipnja okupila više od tisuću vjernika. Predvoditelj je bio župnik i novi začasni kanonik Riječke nadbiskupije mons. Ivan Nikolić.

Uz mnogobrojne vjernike, procesija je okupila predstavnike lokalne vlasti, članove KUD-a „Halubjan", KUD-a „Izvor", Halubajske zvončare, članove Udruga umirovljenika, planinarskih i vatrogasnih društava, prvopričesnike, ministrante, krizmanike, djecu iz dječjih vrtića i članove pjevačkog zbora „Marinići".

Govoreći o značenju blagdana mons. Nikolić je istaknuo kako povijest slavljenja seže u 1209. godinu kada je augustinska redovnica sv. Julijane iz samostana kod Liegea u Belgiji imala viđenje punog Mjeseca s mrljom na površiti. Mjesec je protumačila kao Crkvu, a mrlju kao upozorenje na nedostatak blagdana kojim bi se slavila Euharistija. Na njenu molbu biskup Robert je u svojoj biskupiji uspostavio blagdan koji se na početku zvao blagdan Euharistije, rekao je mons. Nikolić.

Helena Anušić

Replika lurdske špilje na Srdočima

„Postavili smo Gospu Lurdsku i repliku lurdske špilje pored naše crkve, kako bi Gospa svakome putniku namjerniku, osobito onima koji su u potrebi, ojađeni i turobni, bila utjeha i nada. Ona je naša majka, naša odvjetnica i zaštitnica", rekao je župnik Božo Mićanović u župi Sv. Križa na Srdočima 29. lipnja na blagdan sv. Petra i Pavla, uoči blagoslova tri nova kipa: kipa Srca Isusova, kipa Gospe Lurdske i kipa sv. Bernardice.

Kip Srca Isusova čuvat će se u crkvi, a Gospu Lurdsku i sv. Bernardicu župnik je s vjernicima, nakon mise i blagoslova kipova, postavio u špilju, repliku lurdske špilje ukazanja, s bočne strane župne crkve. Špilju su izgradili župni starješine, župljani na čelu s Ivanom Brajnovićem, uredili ju i osvijetlili. Župnik je posebno zahvalio kumovima, obiteljima Pendić, Krapić i Garić, koje su pomogle da se kipovi postave. Brojni su vjernici nakon blagoslova kipova došli do njih dotaknuti ih ili poljubiti te na taj način uputili svoje molitve, izražavajući tako duboku vjeru u tješiteljsku i spasiteljsku božansku moć.

Župnik se u propovijedi blagdana dvojice apostolskih prvaka, Petra i Pavla, osvrnuo na poruku koju su oni svojim životnim svjedočenjem ugradili u temelje Crkve i vjere u Krista. „I oni su, kao i mi, bili ljudi sa svim svojim vrlinama i manama. Ali oni nam svjedoče da je u svim našim slabostima potrebno obraćenje i molitva, vjera i otvorenost za odnos s Kristom", poručio je župnik izrazivši nadu da će i novi kipovi u župnoj crkvi biti poticaj na pobožnost i susret s Kristom.

Proslava kanonizacije i obljetnica posjeta

Apostolski nuncij je ukazao na zadaće koje je sv. Ivan Pavao II. na riječkoj Delti povjerio obiteljima. „Na prvom mjestu ih je pozvao da osobnim životom svjedoče autentični plan Božji za obitelj kao zajednicu utemeljenu na ženidbi.“

Riječka nadbiskupija proslavila je u nedjelju 8. lipnja u svetištu Majke Božje Trsatske kanonizaciju pape Ivana Pavla II. i 11. obljetnicu njegove molitve u trsatskom svetištu i mise koju je predvodio na riječkoj Delti. Svečano misno slavlje predvodio je apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj Alessandro D'Errico u zajedništvu s riječkim nadbiskupom Ivanom Devčićem, predsjednikom Hrvatske biskupske konferencije Želimirom Puljićem i svećenicima Riječke metropolije.

Sv. Ivan Pavao II. za života nas je poticao i bodrio da budemo 'narod nade', narod koji moli, koji vjeruje u Božje vodstvo i pomoć, podsjetio je nadbiskup Devčić dodajući kako to čini i danas. „Moli za zajedništvo gdje je podijeljenost, za snagu Duha Svetoga gdje je malodušnost, moli da budemo narod otvoren životu, narod koji u obitelji zasnovanoj na ženidbi, 'tj. na postojanom i vjernom zajedništvu muškarca i žene, međusobno vezanima javno očitovanom priznatom savezu', prepoznaje 'jedno od najdragocjenijih dobara čovječanstva', moli da budemo narod koji će nadahnut Kristovom ljubavlju graditi civilizaciju života, a ne smrti.“

Apostolski nuncij se također osvrnuo na gradnju civilizacije ljubavi potaknuvši vjernike na molitvu za mir, osobito u Svetoj Zemlji koja je na osobit način povezana s trsatskim Svetištem. Dodao je kako se danas u Vatikanu događa povijesni molitveni susret za mir predsjednika Palestine i Izraela na inicijativu pape Franje. Cilj susreta je da se dva naroda, koja su u vječnom sukobu, susretnu kroz dvojicu predstavnika i mole Boga za dar mira.

Osvrćući se na riječi koje je na Delti Sveti Otac rekao 8. lipnja 2003., mons. D' Errico je istaknuo da su one i danas korisne i potiču na razmišljanje. „Osvrnuo se na prisutnost Doma Blažene Djevice Marije, sv. Josipa i Isusa na Trsatu kako bi izložio sadržajnu katehezu o svetosti i nepovredivosti obitelji i posljedicama koje odatle proizlaze. Zatražio je povlaštenu pozornost za instituciju obitelji i jasne mjere koje će promicati i štititi njezin ustroj, razvoj i stabilnost jer ni danas ne manjka poteškoća s kojima se moramo suočiti.“ O tim poteškoćama govorio je papa Franjo na skupu kojega je organizirao pokret Obnove u Duhu 1. lipnja ove godine: „Obitelji su kućne Crkve gdje Isus raste u ljubavi supružnika i u životu djece. Stoga neprijatelj snažno napada obitelj: đavao ju ne želi! Želi ju uništiti i učiniti da u njoj ne bude ljubavi.“ Apostolski nuncij je ukazao na zadaće koje je sv. Ivan Pavao II. povjerio obiteljima. „Na prvom mjestu ih je pozvao da osobnim životom svjedoče autentični plan Božji za obitelj kao zajednicu utemeljenu na ženidbi.“ Također, da preuzmu na sebe odgovornost ljudskog i kršćanskog odgoja djece i da se nikada ne umore moliti i biti narod nade. Iste zadaće ponavljao je i papa Benedikt XVI., a neprestano ih ponavlja i papa Franjo.

Prije jedanaest godina, u ovaj sat, u ovaj dan i na ovu svetkovinu Duha Svetoga pohodio je ovo svetište Majke Božje Trsatske papa Ivan Pavao II., rekao je nadbiskup Devčić u pozdravnoj riječi. „Na oproštaju je poželio da ga se ovdje sjećamo u molitvi dok je živ i kad umre. Ali Gospodin je htio drugačije, htio je da njegov vjerni sluga bude naš zagovornik pred njegovim prijestoljem, da moli za nas dok živimo i kad umremo. I on to sigurno čini kad mu se utječemo za zagovor, ali i kad to ne činimo izričito.“

Izrazio je zadovoljstvo što će 14. lipnja Riječka nadbiskupija otvoriti Godinu obitelji i što će se na Trsatu proslaviti Drugi nacionalni susret obitelji u travnju 2015. godine. „Kao predstavnik Svetoga Oca vrlo cijenim ovo trajno nastojanje u obrani obitelji. To je znak životnosti ovih mjesnih Crkava: Crkvi koje žele biti vjerne svom poslanju unatoč poteškoćama koje se često pojavljuju.“

Na osobit način podsjetio je na dokumente koji ističu vrijednost obitelji i braka istaknuvši da u našoj viziji vjere, ženidba predstavlja 'jedno od najdragocjenijih dobara čovječanstva' (Familiaris Consortio, 1), 'temeljnu stanicu društva' (Ev. Gaudium, 66), 'izvor svakog bratstva… temelj i primarni put mira' (Poruka za Svjetski dan mira 2014.). Ne zanemarujući poteškoće koje proizlaze iz delikatne ekonomske situacije, kao i društvo koje se nadahnjuje relativizmom i sekularizmom, apostolski nuncij je poručio kako mu je dužnost ponovo potvrditi svetost obitelji i braniti je najvećim zalaganjem. „Tako želimo dati pozitivan doprinos napretku i rastu Hrvatske; u duhu konstruktivnog dijaloga sa svima, pa i s onima koji su daleko od bilo kakvog vjerskog osjećaja; s poštovanjem, u traženju primjerenih rješenja za teška pitanja s kojima se mora suočiti naše društvo.“

Po završetku misnoga slavlja u Perivoju Svetišta održan je koncert „Lijepom našom s papom Ivanom Pavlom II.“ na kojemu je nastupio ansambl Lado.

Koncilske ideje sv. Ivan Pavao II. nosio je na svojim mnogobrojnim putovanjima, a njegovi vapaji za spasenjem i molitve bile su glasne, rekao je predsjednik HBK nadbiskup Želimir Puljić

Zaključen program "Rijeka za Papu"

Sveti Otac je svoje želje, nade i tjeskobe znao formulirati molitvenim vapajima

U ponedjeljak, 9. lipnja na blagdan Marije Majke Crkve bogoslovno sjemenište „Ivan Pavao II." svečanim misnim slavljem u dvorištu Sjemeništa proslavilo je kanonizaciju pape Ivana Pavla II. i pape Ivana XXIII. te 11. obljetnicu papina boravka u Rijeci i pri njegovom trećem posjetu Hrvatskoj. Misno slavlje predvodio je predsjednik Hrvatske biskupske konferencije, zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

Zahvalni smo Božjoj Providnosti što je polovicom 20. stoljeća na Petrovu stolicu stigao starac Ivan XXIII. koji je 11. listopada 1962., uz poklik 'Nek se raduje Majka Crkva', otvorio Drugi vatikanski koncil kojega je kasnije oživotvorio papa Ivan Pavao II., rekao je zadarski nadbiskup. Koncilske ideje sv. Ivan Pavao II. nosio je na svojim mnogobrojnim putovanjima, a njegovi vapaji za spasenjem i molitve bile su glasne. „I dok je ostavljao dojam poniznog, pobožnog i skromnog čovjeka, često ga se moglo čuti i vidjeti kako poput starozavjetnog proroka prekorava i osuđuje. Volio je prostore samoće, tišine i molitve, ali zapamtili smo ga kao Papu velikih i znakovitih nastupa i masovnih okupljanja." O eshatološkoj usmjerenosti govore Papine riječi o kraju drugog tisućljeća, o 'došašću novog doba', 'o vremenu iščekivanja', o 'Crkvi koja s Marijom očekuje dolazak Duha Svetoga' i njegove molitve često su bile popraćene molitvenim vapajima i povišenim glasom, rekao je nadbiskup Puljić.

Najjači vapaj izgovorio je u Limi 1985. godine kada je rekao da zemlja ne smije ostati bez Boga. Najpotresniji je bio onaj u domovini dobroga pape Ivana XXIII. kada se u Italiji u travnju 1981. godine zahuktala kampanja za legalizaciju pobačaja. Tada papa Ivan Pavao II. vapije u ime Krista pobjednika u obranu života, podsjetio je predsjednik HBK. „Zaziva i dobrog Ivana da bude uz 'njegovu braću i sestre svjedokom života, radosti i nade'. Blijedim usnama i glasom koji treperi Wojtyila potresa savjest Talijana i pita: 'Je li dopušteno oduzeti život čedu za koje je Krist prolio svoju krv?! Ako tom činu ubijanja u utrobi majke damo pravo građanstva, onda smo na rubu provalije s nesagledivim posljedicama."

Najdirljiviji vapaj Papa je uputio 1994. godine kada je htio posjetiti opkoljeno Sarajevo, ali mu to nije bilo omogućeno. Tada iz Castel Gandolfa s pogledom prema BiH povišenim glasom govori: „S vama smo i bit ćemo sve više s vama!" na kraju, vrlo znakovit vapaj uputio je 1982. iz Santiago de Compostela razdijeljenoj Europi rekavši: Ja, Ivan Pavao II., biskup Rima i Papa sveopće Crkve, vičem tebi stara Europo: 'Vrati se k sebi: Budi ono što jesi! Otkrij svoje početke. Oživi svoje korijene. Oživi one istinske vrijednosti koje su te učinile slavnom, a tvoju prisutnost među drugim kontinentima dobrotvornom.'

Zadarski nadbiskup osobitu zahvalnost uputio je sv. Ivanu Pavlu II. za te njegove molitve za mir jer nakon njih je pao Berlinski zid koji je u to vrijeme bio nadgrobni spomenik 'pokojnoj Europi'.

Sličan molitveni vapaj uputio je i papa Franjo u Svetoj Zemlji koji je rezultirao molitvenim susretom u Vatikanu izraelskog i palestinskog predsjednika Shimona Peresa i Mahmouda Abbasa te carigradskog patrijarha Bartolomeja.

Istinski se borio za ljudska i božanska prava, bio je 'građanin svijeta' što se osobito vidjelo na njegovom pogrebu i nedavnoj kanonizaciji na koju su došli ljudi iz cijeloga svijeta. "Osobito smo mu zahvalni što je svoje želje, nade i tjeskobe znao formulirati molitvenim vapajima.", zaključio je nadbiskup Puljić.

Helena Anušić

Okupljene vjernike pozdravili su generalni vikar Riječke nadbiskupije mons. Emil Svažić i rektor bogoslovnog sjemeništa vlč. Sanjin Francetić, a nakon misnog slavlja u dvorištu Sjemeništa održan je prigodan kulturno-umjetnički program. Ovime je zaključen program "Rijeka za Papu" kojega su organizirali Riječka nadbiskupija, Akademsko katoličko društvo "Jeronim" i bogoslovno sjemenište "Ivan Pavao II."